

EGYETÉRTÉS

Műfolyamat árak: Egész évre 80 korona. Félévre 40 korona.
Negyedévre 20 korona. Egy hónapra 8 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési munkatárs
ÖÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM: 708.
Kiadóhivatal 708.

Orvosok sztrájkja.

Budapest, január 29.

Az orvosok sztrájkja ezúttal csak mint egy fenyegető égi jegy jelent meg a látóhatár szélén s nyomban eltűnt, mintha csak hamis képzelődés, vagy rossz emlékü, lidércnyomásos álom lett volna. Az összes illetékes tényezők hamarosan és kellő tapintattal szövetkeztek arra, hogy a szörnyű rémséget elűldözzék.

De tegyük föl, hogy a légi régiókból igazán földre szállott volna az apokalyptikus csoda. Tegyük föl, hogy a főváros kórházaiban csakugyan kitör az orvossztrájk s ezek a tudással, tapasztalattal fölfegyverzett emberek szabadon engedik garázdálkodni a Halált. Elgondolni is rémes, milyen szörnyű aratásra talált volna itt a csontvázas ember rövid néhány nap alatt! A főváros kórházaiba a legveszedelmesebb betegek tódulnak gyógyulást keresni. Azok, akiknek egy hajszálon függ az életük, akiknél egy jól sikerült metszéstől vagy alkalmas időben egy kellő dozisban beadott orvosszertől függ az, hogy vajjon megérik-e a holnapi napot. Tessék elképzelni ezt a töméntelen száz, nehéz kórágynon fetregő beteg embert, amint segély nélkül, reménytelenül néznek az elmulás sötét borzalmakat rejtegető szemébe. Tehetetlen ápoló asszonyok, kétségbeesett hozzátartozók tanácstalanul kinlódnak velük, a csontember könyörtelenül megy egyik ágytól a másikig, hogy eloltsa bennük a lassan pislogó életlángot, mint ahogy az

álmos ember egy könnyű lehelettel megöli a magával jöhetőetlen gyertya fényét.

A láthatár szélén mutatkozó fenyegető intés ezt a haldoklók hörgésétől, elepedő betegek sóhajtásától hangos képet idézte az emberek szeme elé. Az orvossztrájknak pusztító lehetősége ezért keltett mérhetetlen megdöbbenést. Jellemző azonban, hogy a közönség még sem fordult keserűséggel az orvosok ellen, sőt — minden mély konsternációja dacára — az ő számukra is juttatott némi szimpátiát. Mert a fenyegető sztrájk árnyékában egyéb megdöbbenítő motívumok is mutatkoztak, amelyek immár az orvosok mellett érveltek. Széles körökben csak most lett ismeretessé, hogy ezek az emberek, akik tizenhét évi keserves tanulás árán szerezték meg a diplomát, most pedig pihenő idő nélkül, napot az éjszakával összetéve védelmezik édes mindannyiunk életét, folytonos engesztelhetetlen harcban a halállal, milyen nevelésesen csekély bérért végzik lelkiismeretesen s becsületesen ezt a felelősségteljes hivatást. A segédorvosok évi fizetése ezer, az alorvosoké évi ezerkétszáz korona! Tetszik tudni, mit jelent ez? Azt jelenti, hogy az utcasarki hordár, aki pedig nem végzett egyetemet, nem bonczolt, nem szigorlatozott, hanem tanulatlanul, esztét meg sem erőltetve élte életét addig, amíg piros sapkáját fölvette, nem menne el sem alorvosnak, sem segédorvosnak a budapesti kórházakhoz, mert az ő keresete messze fölülte van a napi három vagy négy korona átlagán. A tekintetes segédorvos ur

vagy a tekintetes alorvos ur ellenben kénytelen rangjához méltóan öltözködni, az intelligens emberek magasabb igénye szerint élni ebből a pénzből. És nem szabad, hogy az operáló-asztalnál, vagy a beteg ágyfejénél magához engedje a nyomasztó, agyat, idegenergiát sorvasztó gondokat, mert ha egy kicsit megreszket a keze, avagy az orvosságot öntvén, egy cseppel többet számol, az már — úgy lehet — hogy embertársa életébe kerül.

Amint kapcsán a fenyegető orvosi sztrájkjal járó szenzációnak, minden szem a kórházi viszonyok felé fordult, így huzódott félre a függöny egy csomó munkája után élő intelligens ember nyomorusága elől. Dicsérjük meg újra az intező köröket, hogy ily hamar és ily szerencsésen intéztek el minden bonyodalmat, dicsérjük meg különösen gróf Andrássy Gyulát, aki, amint az ügy lényegét megismerte, rögtönös jóakarattal mutatott a diplomás nyomorgók iránt. De emellett ne higyük, hogy immár tulvergődünk minden veszedelmen s nyugodtan napirendre térhetünk az egész epizód fölött.

Az ijesztő jel föltűnedezett a látóhatár alján és ha ezúttal el is oszlott, ne felejtjük el, hogy újra előkerülhet. A proletariátus s a kétkezi munkások elkeseredése feljebb kapaszkodott a társadalmi rend ranglétráján s a fejmunkás proletárok úgy látszik eltanulták az ipari és gazdasági munkások harczmodorát. A vasuti sztrájk idején az aranygallér egyszerre hagyta abba a szolgálatot a tanu-

Egy tehetséges ifju története.

Irta: Benda Jenő.

(Utánnyomás tilos.)

Kiválóan jó kedvében mondotta egyszer a teremtő Isten:

— Adok az emberiségnek egy költőt, akihez hasonló még sohasem született. Egy költőt, aki hangot ad a milliók szívében senyvedő névtelen bánatnak; aki megvigasztalja a nyomorgókat és megszólaltatja a kegyetlen, kérges lelkiük szívét.

És amint szólt, aképpen cselekedék. Megszületett egy ember, megáldva minden szellemi jóval, ami csak elképzelhető: szárnyas fantáziája, lá-goló érzésű, forradalmi indulatú, borotva esztű, nagy, emberfölötti poéta, valóságban egy új Messiás. Nehéz fájdalomtól vajudó volt ebben az időben az emberiség; nyugtalan vágyakkal gyűlöltek a népek a régis és szomjuhozták az újat. Milliók lelkében öntudatlanul gyűlt, raktározódott a legveszedelmesebb anyag: a keserű elégedetlenség. Csak egy ember kellett, aki nevet adjon ennek a névtelen érzésnek, aki tudatossá tegye az ösztönszerű haragot s egyetlen röppenő, gyújtó igével lángra gyujtsa a romlásra ítélt korhadó rend sarkait.

S ez az ember — hála az Ur kiválóan jó kedvének — ime, megszületett.

II.

Késő délután felé járt már az idő, a mikor a tehetséges ifju álmából fölébredt. Husz esztendő, borzashajú, süvölvény gyermek volt ekkor, nagy, szegény sorsban élő, gondozatlan körműi fiatal ember. Állás, biztos kereset és tisztelgethöz tekintély nélkül lézengett a világban; immár tíz nap óta lakást is hitelre boesátott rendelkezésére egy nagyszívű, sőt könnyelmű nő. De a fiatal ur mind ezek dacára büszkén hordozta lelkében az isteni szikrát s homályosan sejtette a rá várakozó hivatást.

Ez alkalommal estétől éjfélig bizonyos szemrontó betűvel nyomott könyvek olvasásával töltötte az időt, éjféltől reggelig pedig azzal, hogy a könyvek olvasásától fölhevülten asztalhoz ült és sűrű irással tele firkált teméntelen mennyiségű papirost. Mámoros, szent éjszaka volt ez, most született meg az az irás, amelyik nevet adott a milliókat kínzó névtelen érzésnek s amelyikben testet öltött a röppenő ige, hogy az életbe kilöve, lángra gyujtsa a romlásra ítélt világ sarkait. Az ibolyaszínű hajnal már beszivárgott az ablakon, amikor az ifju ember szeme szerető pillantásaival utoljára simogatta végig a sok teleirt papirost. Odakinn eleven életre pezsdült a város, szorgos és becsületes törekvési emberek, mint az igyekvő hangyák szaladtak szét napi keresetük után. Az ajtó előtt fürge nyelvű asszonyok perlekedtek. Lem a bérkaszárnya udvarán erőteljes cselédeányok nagy puffogással verték a szőnyeget. A nagy zaj-

lás közepette egyedül a messiási jövőre hivatott tehetséges ifju szunnyadozott jóleső, boldog kimerültségben, ami a sikerült alkotó munka jutalma.

Estére kelve az ifju fölébredt, hamarosan készen lett szegényes toalettjével: borzas haját nedves tenyérrel lesimogatta, tisztátlan, négy napos gallért kapcsolt a nyakára, azután előkészületeket tett rá, hogy a háziasszonyt ügyesen elkerülve, elosonjon hazulról. De elkésett, a háziasszony topp! utját állta az ajtó előtt. Sőt ami nagy baj volt, a nő eddigi szokásaival szakítva, ebben a percben sem nagyszívűnek, sem könnyelműnek nem mutatkozott, hanem haragtól fölpirult arczczal így támadt a költőre:

— Tisztelt Balog ur, ön már tegnapelőttre ígérte a házbért.

A tehetséges ifju, még az alkotás utólagos izalmában égve, kellemetlennek találta, hogy most éajta ügyekkel foglalkozzék, de a helyzet fenyegető volt, tehát hazudni próbált:

— Asszonyság, bocsásson meg, de talán tetszik tudni, hogy a szerkesztő elutazott. Ma este érkezik vissza, itt a kézirat, egész éjjel dolgoztam rajta, most viszem hozzá, holnapra lesz pénz!

Az asszony azonban már ismerte ezt az állítást s haragosan fölcsettant:

— Füttyölök a maga irka-firkáira! Tisztelt Balog ur, ebből már elég volt! Kikérem magamnak, hogy bolondd tartson! Tíz nap óta ezt halom: a szerkesztő így, a szerkesztő úgy és még sincs soha pénz! Más becsületes ember küzködik, reggeltől estig löt-fut, hogy tisztességes ke-

latlan pályáőrrel. Volt már szó bírák sztrájkjáról, most alig tudtuk elkerülni az orvosokét.

Jele ez annak, hogy a munkájából élő középosztály nagy siralmas helyzetben van, mert csak a teljesen kétségbeesett reménytelenség válthat ki az emberek lelkéből ekkora keserűséget és ilyen elszántságot. Jele ez annak, hogy a társadalmat osztályokra tagoló gazdasági harc immár átlépte az eddigi határvonalat s a potom áron elvesztegetett izomerő teréről átcsapott a szellemi erő piacára is. Azok, akik foglalkoztatják a diplomás munkásokat, község, állam, társadalom, gondolkodják meg, szabad-e engedniük, hogy az osztályharc ezen a szűz területen is erőhöz kapjon s nem okosabb-e, hogyha kellő engedékenységgel leszerelik az ellenféteket, mielőtt azok teljesen elmérgeződnek?

Ne tessék elfelejteni, hogy az ipari és a mezőgazdasági szociálistizmus csak közvetve érinti a közérdeket. Az ellenben, hogyha az agymunkások kasztjában jut erőre a rideg osztályérdek és a hatalmát ismerő osztályöntudat, — amint könnyen látható a jelen esetről — rögtön az állami és társadalmi lét alapjait fenyegeti.

Budapest, január 29.

A képviselőház holnap, csütörtökön, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen az erdélyi birtokrendezésről szóló javaslatot tárgyalja folytatódólagosan.

A függetlenségi és 48-as párt elnöksége ezúton kéri fel a párt tagjait, hogy holnap már 10 órakor, az ülés elején megjelenni sziveskedjenek.

A főrendiház holnap, délelőtt tizenegy órakor ülést tart, amelyen az ujonczjavaslatokkal foglalkozik.

Miniszterelnök a királynál. Bécsből táviratozzák, hogy Wekerle Sándor miniszterelnököt a király ma délelőtt Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadta. Ez okból a magyar delegáció pénzügyi albizottságának ma délelőtt tartott ülésén a magyar kormány képviselőitében a miniszterelnök helyett Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter jelent meg.

resete legyen, maga pedig egész nap itt hever az én szobámban, gyűri az ágyneműmet, minden éjszaka kiégeti a lámpából az olajat. Tisztelt Balog ur is beláthatja, hogy ez nem lehet így tovább! Többet az én házamba be ne tegye a lábát! Aláoszolgáia!

A tehetséges ifju fejét lehorgaszta ment le a lépcsőn. A kapuban azonban megtapintván a zsebét, amelyik az írásoktól duzzadozott, fölvetette a fejét s szólt:

— Szegény tudatlan nő! Boldog lehet, hogy ezek az írások az ő fedele alatt születtek!

III.

A tehetséges ifju éhes volt, beült hát egy kávéháza s kávé rendelt, langy melegét, szűrve. Ebéd, vacsora, uzsonna, reggeli együtt lett volna ez a kávé, de a pinczér késlekedett, sőt összesugott a sarokban a főpinczérrel, kávé helyett pedig ime már jött is a főpinczér zordon szigorúsággal, mondván:

— Fizetni kérem alásan!

A tehetséges ifju elpirult és elfogódott hangon szólt:

— Nincs most nálam pénz! A napokban . . . egész bizonyosan! Éppen az éjjel irtam valamit.

— Sajnálom, felelte szigorú hivatalos ridegséggel a főpinczér. — Uraságod már is tartozik nekem egy korona harmincz fillérrel . . .

A jövő Messiása sóhajtott s pár percz mulva lemondó szomorúsággal baktatott az utcán. De azután az írásaira gondolt és fölvidult.

— A jó ember! Mennyire csodálkozik majd,

A horvátországi helyzet. Megirtuk, hogy Supilo vasárnap egy Zágrábban megtartott népgyűlésen a választópolgárok elé tálalta azt a magánbeszélgetést, melyet a képviselőház folyosóján Wekerle Sándor miniszterelnökkel folytatott s amely akörül forgott, hogy a magyar kormány Porto-Re vagy Buccari mellett, a tengerpart egy alkalmas pontján helyet keres egy kikötő létesítése végett. Supilo ismert fúrfangjával természetesen úgy tüntette fel a miniszterelnök szavait, mintha a magyar kormány Buccarit vagy Porto-Rét Fiumével akarná egyesíteni. Josipovich Géza horvát miniszter ebben a kérdésben ma a következőképpen nyilatkozott:

— A jelen esetben ismét a fúrfangos Supilo képviselődésével állunk szemben. Még a vasutas pragmatika betérésztése előtt Wekerle Sándor miniszterelnök a Ház folyosóján beszélgetést folytatott Supilóval, akit annak utja-módja felől kért tanácsot, miként lehetne Horvátország boldogulását eredményesebben előmozdítani. Ebben a tekintetben különben sem én, sem társaim egy alkalmat sem szalasztottunk el, csak hogy teljesíthessük a horvát képviselőknek jogos kívánságait. Ezen beszélgetés alkalmával Wekerle Sándor miniszterelnök egy új kikötő építésének tervét is érintette, s ekkor arra az ismert körülményre célezett, hogy Fiume Magyarország tengeri forgalmának lebonyolítására már szűknek bizonyult. A közel jövőben ugyanis, ha az Adriai tengert magunknak biztosítani akarjuk, a pólai hadikikötő mellett Fiume körül még egy magyar hadikikötő építése is szükségessé válik. Hisz ugyanazok a stratégiai körülmények érelték meg a kiegyezésben említett likai vasút ügyét is. De a felállítandó önálló vámterület kérdése is arra készített bennünket, hogy a horvát partokon terjeszkedjünk. Arról azonban, hogy ebből a célból Porto-Rét vagy Buccarit Fiuméba kebelezzék be, nemcsak hogy nem volt, de nem is lehetett szó. Csak egy alkalmas helynek tulajdonjogi megszerzéséről volt szó. Erre utal Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternek egy később ismertetett terve, amelyben egy kikötő céljaira hosszabb időre alkalmas területet akart kibérelni. Ezt a tervet, melyet én azzal a megokolással ejtettem el, hogy a bérlet miatt folytonos zavar állhatna elő a kikötőben, — legkönnyebben aként lehetne megvalósítani, ha a kérdéses területet az állam, vagy egy részvénytársaság vásárolná meg. Hogy akkor senki sem gondolt államjogi, vagy adminisztratív birtokvételre, mutatja az a körülmény is, hogy ebben az esetben, mely egyenlő volna a kisajátítással, lépéseket kellett volna tenni a horvát tartománygyűlés bejegyzésének megnyerése végett. Tehát még mint kortesfogás is elítélendő, ha Supilo azt merészeli kijelenteni, hogy a szerb-horvát koalíció egy államjogi kisajátítást akadályozott meg. Erre a magyar kormány nem is gondolt, de nem is gondolhatott. De igenis a kormány el van határozva arra, hogy a beszélgetés folyamán említett és a horvát partvidék lakosságának annyira érdekében lévő tervet alkalmas időben megvalósítsa.

Erre a nyilatkozatra Bécsből azt a félhivatalos jelentést adták, hogy ez, úgy látszik, nem minden-

ben híven adta vissza a horvát miniszter kijelentéseit, különösen azoknak azon részét, amely Wekerle Sándor miniszterelnöknek állítólag tett nyilatkozatára vonatkozik, mert, mint a Magyar Tudósító illetékes helyről értesül, Wekerle Sándor miniszterelnök sohasem mondotta, hogy a pólai hadikikötőn kívül Fiume körül magyar hadikikötőre is szükség lesz, sem azt, hogy tekintettel az esetleges külön vámterületre, szükség lenne a fiumei kikötő olyan kibővítésére, hogy az Horvátországra is kiterjesztessék.

Josipovich horvát miniszter környezetéből pedig úgy értesülünk, hogy ő nem hadikikötőről, hanem a fiumei hajógyárról beszélt ebben a nyilatkozatában.

Kitüntetések a kiegyezésért. Az osztrák kormány tagjai és szakreferenseik, akik a kiegyezés megkötésében közreműködtek, már a hónap elején nagy kitüntetésekben részesültek. Mint Bécsből jelentik nekünk, Wekerle Sándor miniszterelnök mai audienciáján a király határozott a magyar miniszterek és munkatársaik kitüntetésének dolgában is. Ezek szerint Kossuth Ferencz és Darányi Ignác miniszterek nagy rendjeleket, Szterényi József, Popovics Sándor és Mezössy Béla államtitkárok a belső titkos tanácsosi méltóságot, a szakelőadók pedig rendjel kitüntetéseknek kapnak. Az erre vonatkozó királyi elhatározások a hivatalos lap szombati számában jelennek meg.

Az 1906. évi zárószámadás. Most tették közzé az 1906. esztendőről szerkesztett állami zárószámadást, az állami vagyon mérlegét és az állami számvételeknek ezekre vonatkozó jelentését, amelyet Rakovszky István számvételezői elnök terjesztett a képviselőház elé. A jelentésből kitérünk, hogy a költségvetési törvény a rendes kezelésnél a fölösleget 38.749 millió koronával irányozta elő; a zárószámadás szerint a fölösleg 233.303 millió koronát tett s így 194.554 millió koronával haladta meg az előirányzatot. A rendkívüli kezelés átmeneti részben előirányozva volt 102.441 korona fölösleg, a beruházásokban ellenben 141.186 korona hiány. A zárószámadás szerint az átmeneti kezelés 13.394 millió korona és a beruházások kezelése 144.341 korona hiányt tüntetvén fel, az összes hiány 157.735 millió korona, vagyis a rendkívüli (átmeneti és beruházási) kezelés együttesen tényleg 118.990 millió koronával kedvezőtlenebbül alakult, mint előirányozva volt. Ezekből kitetszik tehát, hogy míg a költségvetési törvény egészében a fölösleget négy ezer koronában állapította meg, addig a zárószámadás 75.568 millió korona fölösleget mutat, vagyis a kezelés eredménye 75.564 millió koronával volt kedvezőbb a költségvetési előirányzatnál.

hogyha holnap, holnapután milliók kiáltozzák a nevetem! Aranyos hintón jövök hozzá, hogy megijessem neki az egy korona harmincz fillért! Hanem azért most éhes vagyok! Helyes! Menjünk hát és adjuk piacra mindenekelőtt az írsaimat!

IV.

Elment a piacra, ahol elkéne az ilyen írások és ahol a költőknek csengő aranyat és hirnevet mérnek. Egy nagynevű szerkesztő előszobájában ült, szerényen várva, amíg sorra kerül. A legutolsó sarokban ült s nézte, hogy jönnek egymásután a beczéjegyzett költők. Jött a szentimentális lovagregények mestere s elment csengő arannyal a zsebében, mert üdítő romantika kell a népnek! Jött a malaczságok mestere, aki szintén csengő aranyakkal távozott, mert hálószerzői is kellene a népnek! Jött és vitt magával a pénzt a kegyelmes ur unokaöcsése, mert jó és előkelő nevek kellene a népnek. Jött az író, aki szeretője a szerkesztőnek, jött a pénzes számár, aki tőkét hitelezett a szerkesztőnek, jött az ügyes stréber, akinek megérkezésére megszólaltak az összes hírharangok, jött az elaggott író, aki előtt — bár ötven év alatt nem tanulta meg a helyesírást — a tisztelt irodalmi mult nyitogatta az ajtót. Jöttek mind, vitték a pénzt, vitték a dicsőséget s csak mindnyájuk után, legeslegutoljára következett a tehetséges ifju.

A szerkesztő egy félelmesen elterpeszkedő írásztal előtt ülte, szigorú arccal fogadta az eléje merészkedő fiatal embert s a szeme min-

denek előtt a négynapos tisztátlan galléron akadt meg.

— Mit akar? — rivalt rá. Ingerlékeny volt, mert éppen jól fizetett cikket irt egy előkelő kegyelmes urról. — Ki van írva az ajtóra, hogy itt tilos a kéregetés!

— Bocsanat! — mondta a tehetséges ifju — egy kéziratot hoztam.

A szerkesztő mosolygott:

— Vagy ugy! Sajnálom, nem érek rá . . .

— De . . . — próbálta mondani a tehetséges ifju, hanem elkésett. Vállukra emelve már is vitték kifelé a szolgák s háta mögött dühörögve csapódott be a kapu, a hírnév, a dicsőség, a csengő aranyakat termő vidék boldog kapuja.

V.

S a tehetséges ifju?

A tehetséges ifju a kapu előtt állva, elővonta zsebéből a sűrű írással telerótt papirost és keserű lemondással, elcsüggedt, sivár szomorúsággal ketté hasította. Azután úgy szakgatta tovább mindig apróbb és apróbb darabokra, addig, amíg az egészet szárnyára kapta, s a hosszú utca során végig söpörte a szél. A csodaszavak, amelyek nevet adtak a kilódó milliókat gyötrő érzésnek s a röppenő igék, amik arra voltak hivatva, hogy lángragyujtsák a romlásra itélit korhadt rend sarkait, ott kergetőztek a szennyes ut porában.

S ezeket az igéket soha senki sem írta meg többet.

A katonatiszti fizetések föl- emelése.

— A delegáció albizottságából. —

Budapest, január 29.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma délután tartotta első ülését és ez az ülés nagy meglepetést hozott. Schönauich közös hadügyminiszter, a rendes szokáshoz híven, ékes német beszédben ismertette költségvetését és befejezésül a magyar nemzet lovagiasságára hivatkozva, annak a reményének adott kifejezést, hogy a katonatiszti fizetéseket föl-
emeli. Okolicsányi László ez után a német beszéd után elismerte, hogy a katonatiszti fizetések rendezése nem tartozik a katonai kérdések közé és határozati javaslatot nyújtott be ennek a kérdésnek a hadvezetőség szájaize szerint való megoldása érdekében. A következő felszólalások élénken visszatükrözték, hogy az indítvány nagyon is meglepetésszerűen jött, de azért a hangulat inkább az indítvány ellen volt. Gróf Zichy Miklós ugyan helyeselte a javaslatot, de másrészt igen erősen támadta a közös hadügyminisztert, akinek német beszédét erősen kifogásolta és a közös tiszteket, akiknek nagy része hivatásos magyarfaló. Issekutz Győző és Széll Kálmán a fizetésfölemelés mellett voltak, de Kmety Károly, Hoitsy Pál és Ugron Gábor határozottan politikai kérdésnek mondták az ügyet, amelyet nem lehet a katonai követelések megoldása előtt elintézni. Az albizottság holnap folytatja tanácskozását.

A napirend előtt Hoitsy Pál szövéte, hogy holnap az albizottság ugyanakkor tanácskozik, amikor Budapesten a képviselőház is ülést tart. Ő tehát egyik helyen nem jelenhet meg és ezért a képviselőház döntését fogja provokálni. Wekerle Sándor miniszterelnök bejelentette, hogy holnap a képviselőház elnöke kérdést fog intézni a Házhoz, hogy kívánja-e üléseit a delegáció ülészekének tartamára elnapolni.

Délelőtt a pénzügyi albizottság tartotta első ülését, melyen a közös pénzügyminiszter költségvetését tárgyalták. Báró Rudnyánszky József előadó ezuttal is hangsúlyozta a magyar delegátusoknak azt a kívánságát, hogy a közös pénzügyminiszteriumot Budapestre helyezték át s hogy a pénzügyminiszteriumban több magyar honost alkalmazzanak. Báró Burián közös pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy az áthelyezés nem az ő hatáskörébe tartozik s abban ő nem is intézkedhet. Ami pedig az állások betöltését illeti, már a múlt esztendőben két megüresedett állást töltötték be magyar honosokkal.

A két albizottsági ülésről tudósításunk a következő:

A pénzügyi albizottság.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság pénzügyi albizottsága ma délelőtt fél 11 órakor báró Harkányi Frigyes elnöklésével ülést tartott. Jelen volt a közös miniszteriumok részéről: báró Burián István közös pénzügyminiszter, dr. Thallóczy Lajos és Horovitz Ede osztályfőnökök; Piener Ede a közös számszék elnöke; Dobra Henrik és dr. Zavadil József osztályfőnök, Szalay László és Kostyál Zsigmond udvari és miniszteri tanácsosok, dr. Kuh kormánytanácsos, báró Tallián Dénes udvari és miniszteri tanácsos, Erb osztálytanácsos, gróf Szapáry Tibor udvari tanácsos és miniszteri titkár, Okrugic főintendáns és több szakelőadó; a magyar kormány részéről: dr. Wekerle Sándor miniszterelnök távollétében Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és Teleszky János miniszteri tanácsos, továbbá Ábrányi Kornél, a sajtóiroda főnöke.

Tárgyalás alá került a közös pénzügyminiszterium költségvetése, melyet

báró Rudnyánszky József előadó részletesen ismertett. Előadó kéri ezuttal azon két határozat megújítását, amelyeknek egyike a közös pénzügyminiszterium Budapestre való áthelyezése, másika pedig a közös pénzügyminiszteriumban, a magyar honosoknak nagyobb számban való alkalmazására vonatkozik.

Báró Burián István közös pénzügyminiszter az első határozatra nézve megjegyzi, hogy arra nézve állást nem foglalhat, mert e kérdésnek elintézése nem tartozik hatáskörébe; a másik határozatra nézve pedig jelezheti, hogy a múlt évben már két megüresedett állásra magyar állampolgárt nevezett ki, aminek folytán a magyarok arányszáma megjavult. A miniszterium csekély létszáma miatt gyorsabb tempóban e tekintetben nem lehet haladni.

Az albizottság ez utóbbi jelentést örömmel veszi tudomásul, a költségvetést általánosságban elfogadja és a két határozatot megújítja.

Erre csekély észrevételekkel a részletekben is elfogadtatott a közös pénzügyminiszterium költségvetése.

Áttérve a határvámjövédék előirányzatának tárgyalására,

báró Rudnyánszky József előadó részletesen ismerteti az előirányzatot.

Buzáth Ferenc az előirányzat realisabb megállapítása érdekében óhajtáná, hogy az 1906-iki zárszámadások is előterjesztessenek, mert Magyarország nézve közömbös, hogy a közös költségeknek kisebb vagy nagyobb része fedeztetik-e a vámjövédelmekből. Rámutat arra, hogy teljesen téves a költségvetés nomenklaturája, amely szerint az osztrák vámhivataloknál befolyt vámjövédelmek, mint Ausztriát illetők vannak feltüntetve. Végül kéri, hogy az „Ausztria és Magyarország vámjövédelmei” közölgőleg egyedül helyes kifejezés alkalmaztassék.

Báró Harkányi Frigyes elnök megjegyzi, hogy az 1906-iki vámjövédelmek emelkedése nyilván a vámtarifai hatására vezethető vissza. Az előirányzatot általában alacsonyabbnak szokták megállapítani.

Nagy Emil csatlakozik Buzáth Ferencnek a nomenklaturára vonatkozó kifogásaihoz, különös tekintettel arra, hogy Ausztriában milyen nagy dologt csinálnak abból, hogy Magyarországnak határvámjövédelmei csekélyek, mintha bizony csak az illetné Magyarországot a vámjövédelmekből, ami a magyar határon folyik be, holott tudva van, hogy különösen Franciaországból pipere-czikkekben, Angliából pedig gépekben igen sok behozatal van az osztrák határon át, amely Magyarországot illetné és amely önálló vámtarifát esetén magyar vámjövédelmek volna. Csatlakozik az „Az Ausztria és Magyarország vámjövédelmei” kifejezés formulázásához.

Molnár János szintén csatlakozik Buzáth fel-fogásához.

Báró Burián közös pénzügyminiszter a költségvetés nomenklaturájára vonatkozó kifejezésekre megjegyzi, hogy tisztán fordítási hibáról van szó. A német szöveg eképp szól: „Einkommen der kaiserlich-königlichen Zollämtern” és Einkommen der königlichen ungarischen Zollämtern.” A legközelebbi nyomatványokban ez a hiba korrigálva lesz.

Báró Rudnyánszky József előadó megjegyzi, hogy jelentésében a szóbanforgó fordítási hiba már korrigálva is van. Az 1906-iki vámjövédelmekre nézve a közös pénzügyminiszter lesz szíves felvilágosításokat adni.

Báró Burián közös pénzügyminiszter megjegyzi, hogy az 1906-iki zárszámadások nincsenek még előterjesztve. Van azonban egy kezelési kimutatás az 1906. évről, amely világosan mutatja, hogy az 1906-iki jövédelmek felülmúlják az 1908-iki előirányzatot, nem is szólva arról, hogy a közös pénzügyminiszter ezeket a tételeket a két állam pénzügyminiszterétől veszi át és csak a bosnyák előirányzatot állítja be maga. Ennek oka abban rejlik, hogy az új vámtarifai hatásával már az előirányzatnál számolni kell. Nézte szerint a felvett összeg megfelel az óvatos budgetirózás követelményeinek.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter: A költségvetés realitása is azt igényli, hogy inkább kevesebb legyen az előirányzat, mint több. Tekintetbe veendőnek tartja, hogy az 1906-iki esztendő nem normális év, éppen azért, mert a kereskedelmi szerződés 1906. április 1-én léptek életbe és az előállott vámemelkedés folytán az utolsó hónapokban minél többet iparkodtak behozni.

Kostyál Zsigmond udvari és miniszteri tanácsos szerint az 1906. évi zárszámadás azért nincsen előterjesztve, mert a kezelési időszak 16 hónap, amely csak 1907. június végén járt le; azóta pedig fizikai lehetetlenség volt a zárszámadást elkészíteni és előterjesztetni. Az 1905-iki zárszámadás már a múlt év tavaszán készen volt.

Molnár János és Buzáth Ferenc felszólalásai után egy általánosságban, mint részleteiben elfogadták a határvám jövédék előirányzatát.

Ezután a közös számvévőség költségvetését tárgyalták.

Báró Rudnyánszky József előadó részletesen ismerteti a költségvetést, amelyet elfogadásra ajánl, kérvén egyuttal ama határozat megújítását, hogy a közös számvévőséknél az üresedésben levő állásokra magyar honos állampolgárok neveztesse ki.

Plener Ede lovag, a közös számszék elnöke kijelenti, hogy az a törekvése, hogy a kifejezett kívánalmaknak a lehetőség szerint eleget tegyen. Ez idő szerint a közös számszék tisztviselőinek 27 százaléka magyar ember. Az elmúlt évben szintén magyar embert neveztek ki a megüresedett állásra és a legutóbbi években az üresedésbe jött állásokat egymásután magyar emberekkel töltötték be. A magasabb állásokban szintén nagy számmal vannak magyarok. Így a két udvari és miniszteri tanácsosi állást magyarok töltik be és az öt referens közül szintén három magyar ember. Csúpn a középső rangosztályú tisztviselők közt vannak kevesen a magyarok. A nehézség abban rejlik, hogy a számvévőséki szolgálatra aránylag kevesebb magyar ember jelentkezik, mint osztrák. Végül azt hangsúlyozza, hogy a számvévőséknél a magyar honosság mellett tekintetbe kell venni a kinevezés alkalmával elsősorban az illetőknek a kvalifikációját és a számvévőséki szolgálatra való alkalmasságát.

A számvévősék elnökének ezen nyilatkozatát az albizottság megnyugvással vette tudomásul és elfogadta báró Rudnyánszky József indítványát is, amely a múlt évi határozat fentartására vonatkozik. A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az ülés véget ért.

A hadügyi albizottság.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság hadügyi albizottsága ma délután 4 órakor gróf Zichy Tivadar elnöklésével ülést tartott.

Megjelentek a közös miniszteriumok részéről: Schönauich Ferenc közös hadügyminiszter, gróf Montecuccoli Rezső a tengerészeti osztály főnöke, báró Burián István közös pénzügyminiszter, lovag Krobotin Sándor és Hoffmann Hugó altábornagyk, Okrugic Márkusz és Thallóczy Lajos osztályfőnökök, Meixner Hugó vezérőrnagy, Treidler János tábornok főhadbíró, Uriel József főtorzservos, Helleparth Jarosláv, Kuchinka József és Blazeg Károly főhadbiztosok, Anderka József, Höfer Ferencz, Wolter Ernő, Eschler Emil, Scharitzer György és Blénesi Sándor ezredesek, Lucich Károly sorhajóhadnagy, báró Klingspor Guido és Borotha Livius őrnagy szárnysegédek, Lustig Gyula vezérkari százados, Burger Márton százados.

A magyar kormány részéről: dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, Bolgár Ferencz honvédelmi miniszteri államtitkár és a magyar miniszterelnöki sajtóiroda főnöke, Ábrányi Kornél miniszteri tanácsos.

Elnök az ülést megnyitván, bejelenti, hogy napirend előtt Hoitsy Pál szót kért.

Képviselőház és delegáció.

Hoitsy Pál kéri az elnökséget, hogy a gyűlések összehívása tekintetében némi rendszerral járjon el, mert azt, hogy a hadügyi albizottság ma ülést fog tartani, csak távirati értesítésből tudta meg, neki pedig kötelessége a képviselőháznak holnapra hirdettet ülésén megjelenni, minél fogva kellemetlen és kínos helyzetbe jutott, mert vagy itt, vagy ott kötelességet teljesíteni nem tudja. További kérése az, hogy ha már az albizottság itt ülésezni óhajt, történjék intézkedés az iránt, hogy ugyanakkor Budapesten a képviselőház üléseket ne tartson, mert az lehetetlen, hogy a képviselők egy része akkor, midőn a képviselőház ülésezik, hivatalosan el legyen foglalva egy más állam területén. Amennyiben az albizottság ezen kérelmének eleget nem tenné, kénytelen volna írásbeli jelentést tenni és a képviselőháznak határozatát provokálni.

Elnök kijelenti, hogy az ülés végén kérdést fog intézni az albizottsághoz, hogy mikor akarja megtartani jövő ülését?

Wekerle Sándor miniszterelnök: A megállapodás csakugyan az volt, hogy csütörtöktől fogva az albizottságok ne ülésezzenek, később azonban a magyar delegáció körében az a kívánalom merült fel, hogy az albizottságok egyfolytában tárgyaljanak. A holnapi képviselőházi ülés már egybe van hívva. Megnyugtatósképpen azonban annyit mondhat, hogy a képviselőház elnökével egyetértőleg a Háznak előterjesztést fog tétetni és a Ház tetszésétől fog függni, hogy kíván-e a holnapi napon túl üléseket tartani, vagy pedig már a holnapi ülést is elnapolni óhajtja. Ha pedig a delegáció oly határozatot hozna, hogy itt félbeszakítja a tárgyalásokat, akkor a képviselőház folytathatja tanácskozásait.

Albizottsági választása.

Okolicsányi László indítványozza, hogy az albizottság válassza meg az élelmezési és az elhelyezési albizottságok tagjait, minek következtében megválasztottak az élelmezési bizottság tagjai: Buzáth Ferencz, gróf Edelsheim-Gyulay Lipót, Issekutz Győző, Miklós Ödön, gróf Teleki Arvéd és Tomcsics György; az elhelyezési bizottság tagjai pedig: Bakonyi Samu, gróf Cziráky Antal, Hoitsy Pál, gróf Semsey László, Szabó István és Zboray Miklós.

Schönaich a költségvetéséről.

Schönaichi tábornagy, közös hadügyminiszter: T. bizottság! A t. delegáció elé terjesztett 1908. évi költségvetés nagyjában csak kevésbé különbözik az előzőektől úgy, hogy részéről különböző magyarokra nem volna szükség, ha nem kényszerítene arra egy körülmény, amely a hadügyi kormány költségvetésére nézve illegetettség kezd válni. A hadügyi kormány átvételekor fel kellett tennie annak a nagy különbségnek, amely már évek egész sora óta a t. delegációk által megszavazott összegek és zárszámok eredményei között fennáll. A tulkiadások gondos és tárgyilagos vizsgálata után arra a meggyőződésre jutottam, hogy ezek főleg a csapattestek, a katonai építési hatóságok, az ellátási ügyek, a természetbeni élelmezés, a legénységi élelem, a ruházás és ágyúgy, a szálláskiadások pontokban merültek fel és ezek képezik a tulkiadások legnagyobb részét, amelyek a hadügyi kormány hiányán kívül merülnek fel és amelyeknek oka részben az előre meg nem állapítható áremelkedésekben, előre nem látott kiadásokban, valamint elemi körülményekben, ugyisintén a költségkiszámítási módban találják magyarázatukat.

Ami specieliter a természetbeni szükségleteket illeti, az áremelkedés természetesen semmiképpen sem befolyásolható. A költségkiszámítási módszer megváltoztatásával azonban még akkor is, ha az áremelkedések még nem értek volna véget, mégis a költségvetés részére megközelítőleg helyes számot kaphassunk.

Törekvésem mindenestre oda irányult, hogy az 1908. évi költségvetés felállításánál ezt a helyzetet lehetőleg megjavítsam. Erre nézve azonban maguk a javítási kötségek mintegy 9 millió koronányi összeget tennének szükségessé. Minthogy részemre ezen összeget nem folyósíthatták, az előterjesztett költségvetés sem bír azzal a pontossággal, amelyet bizonyára a t. delegáció felfogása szerint is feltétlenül szükségesnek tartok.

Erre vonatkozólag az 1908. évi költségvetésre a többi részrészlet költségemeléséhez viszonyítva, mindössze 7.1 millió korona engedélyeztetett, mely összegből csak 0.7 millió koronát vehettem fel a szanálási célokra, mert a fennmaradt 6.4 milliót az elkerülhetetlenül szükséges szükségleti többlet egy részének fedezésére kellett igénybe vennem s ennek következtében az előterjesztett költségvetés a hadsereg tényleg fennálló sürgős szükségleteihez képest még lényegesen visszamaradt. A rendkívüli tűzvérségi és felszerelési szükségletre a hadügyi kormány ez alkalommal csak 15 millió koronát kér, mert az 1900. évi ipari magas konjunktúrája a szállítást hátraltatta és így a fizetések teljesítése sem volt szükséges.

Ennek alapján a végösszegekben 7.9 millió koronányi szükségletcsökkenés áll elő, mely összeg révén a tervezett fizetésrendezés, — dacára az abból származó 1908. évi ordinárium-emelkedésnek — kevésbé érezhetővé vált volna. Minthogy az arra nézve felvett 9 milliárdnyi összeg, redukálva az első évben esedékes 2.7 milliárd tévő szolgálati taksákkal, az össz-szükséglet 334.6 milliót, tehát még mindig 7.9 millióval lett volna csekélyebb, mint az 1907. évi a t. delegáció által megszavazott összeg.

A fizetésrendezés kérdése jelenleg még nyílt kérdés, de bizton remélem, hogy e kérdés minden irányban kielégítő megoldásra talál. E reményemet a magyar nemzet bölcs belátására, igazságérzetére és lovaságára alapítom, amelylyel az 1908. évi állami költségvetésben saját hivatalnokainak sürgős szükségleteivel bőséges mértékben számolt.

Indítvány a tisztí fizetések fölemelésére.

Okolicsányi László előadó részletesen ismerteti a hadügyi költségvetést, amely az 1908. évben alig valamivel nagyobb mint 1907-ben volt. A csapatoknál eszközözlendő szervezeti változtatásoktól eltekintve a költségvetés az eddig elismert és engedélyezett szükségletekre szorítkozik, éppen azért ajánlja annak elfogadását, mivel nagyobb áldozatokba nem mehet bele az ország a nélkül, hogy a jogos nemzeti követelmények a hadseregben teljesíthetnének. A tisztikar fizetésének szabályozását nem tartja ilyen, a hadsereg fejlesztésére vonatkozó áldozatnak, hanem egyszerű szükségletnek, amelyet a megváltozott gazdasági és társadalmi viszonyok idéztek elő.

Hoitsy Pál: Ez egyéni nézet.

Okolicsányi László előadó: A mint a legénység ellátására szükséges költségek körülbelül 8,600,000 K-val emelkednek ebben a költségvetésben, úgy a tisztikarra nézve is előállott annak a szüksége, hogy az ő fizetések hasonlóan más polgári alkalmazottakéhoz

a megdrágult életviszonyoknak megfelelően rendeztessenek. Elfogadásra ajánlja a következő határozati javaslatot:

A hadügyi albizottság a hadügyminiszter ur előterjesztéseiből tudomásul veszi, hogy miután az állam összes polgári alkalmazottainak fizetései a megélhetési viszonyoknak az utóbbi években beállott megdrágulásához képest ujonnan szabályozottak és fel-emeltettek, immár elkerülhetetlenül szükségessé vált, hogy a hadsereg tisztjeinek, egyéb havidíjasainak és hadapródjainak fizetései is a polgári tisztviselőkéhoz hasonló módon rendeztessenek, illetőleg megfelelően felemeltessenek. Ezen szükséglet elismerése elől a hadügyi albizottság nemcsak kitérni nem kíván, hanem ellenkezőleg, azt annál inkább jogosnak és méltánosnak tartja, mert nem zárkozhatik el egyrészt a katonai szolgálattal járó súlyosabb terhek tekintetbe vétele elől, másrészt a tisztikar szolgálati működése iránti elismerésének kifejezése elől. Ezért a hadügyi albizottság felhívja a hadügyminisztert, hogy a hadsereg tisztjei, más havidíjasai és hadapródjai fizetésének szabályozása iránt a két állam kormányával megállapodásra jutni törekedjék és hogy ezen megállapodásnak megfelelő részletes javaslatát a legközelebb összehívandó országos bizottságok elé terjeszse.

A hadvezetőség kritikája.

Az általános vita során elsőnek

Gróf Zichy Miklós szólal fel. Tiltakozik a hadügyminiszternek német nyelven elmondott expositója ellen. A hadügyminiszter, aki Magyarországnak éppúgy szerve, mint Ausztriának, éppen úgy kellene, hogy tudja a magyar nyelvet, mint a németet. Az előadó által benyújtott határozati javaslatot a maga teljességében elfogadja, mert az a nézete, hogy ebbe a kérdésbe nem szabad politikát belevinni. Megadja a fizetésemelést nem az intézménynek, hanem az embereknek. Felhívja a hadügyminiszter figyelmét a „Danzers Armezeitung” című lapra, amely magasabb rangú tiszték közreműködése mellett szerkesztetik és mint félhivatalos lap majdnem minden tisztikaszinónak jár. Szemelvényeket olvas fel a lapokból, amelyek kicsinylik a magyar nemzetet és élesen támadják annak vezéreit. Határozottan tiltakozik Kosuth Ferencznek és általában az ország vezető politikusaiknak e lapban foglalt aljas megrágalmazása ellen.

Hoitsy Pál: Mégis fel akarod emelni a katonatisztek fizetését!

Gróf Zichy Miklós kijelenti, hogy tudomása szerint e cikkek nagy részét a hadi levéltár tisztjei írták, amely intézmény egyáltalában a magyarfálás legnagyobb iskolája és követeli, hogy a közös hadügyminiszter ebben az irányban a legerélyesebben lépjen közbe és a lapot addig, míg a mostani címet viseli, tiltsa ki a tisztikaszinókból. (Élénk helyeslés.)

Issekutz Győző a gróf Zichy Miklós által felhozott dolgokra megjegyzi, hogy mely sajnálattal kell látnia mindenkinek, aki híve a 67-es alkotásoknak, hogy ezen alkotások legnagyobb ellenségei éppen azon intézmények alkalmazottai közül kerülnek ki, amelyeknek hivatásuk volna a 67-es törvényben lefektetett elveknek a nemzeti közérzésbe való átvitele. A magyar király trónjának erejével szemben foglal állást mindenki, aki a 67-es törvény szelleme és az abban megalkotott intézmények ellen küzd. A delegációknak adott válaszokból már most is ki kell ragadnia a IX. számú határozatra adott választ, amely nem elégteli ki. Ebben az követeltetik, hogy a hadügyminiszter csak a törvényben megjelölt címet használja és semmiféle olyan címzést, amely a törvényes meghatározásnak meg nem felel, ne használjon. A válaszban az mondott, hogy „amíg a megindított tárgyalások határozott eredményre nem vezetnek, ezen ügyben további intézkedés nincs tervezve”. Az a jóakarát, amely a hadügyminiszter kormányzatában megnyilvánulni látszik, feljogosítja arra a komoly kérdésre, hogy a nemzeti követelmések teljesítését a lehető legerélyesebben siettesse, még pedig nemcsak ezen kérdésben, hanem nemzeti jogunkban gyökeres nemzeti címert, nemzeti zászló és nemzeti pecsét kérdésében is. Itt nem engedményokról van szó, hanem az 1867. XII. t.-cz. fentartásáról.

Ami a tisztí fizetéseket illeti és az erre vonatkozó előadói javaslatot, örül annak, hogy az előadó ezt a kérdést a pozitív határozat stádiumába juttatja. Ő is azt vallja, hogy a fizetések kérdése nem politikai kérdés. A magyar tisztképzésre áttérve, nem tartja elégségűnek a pénzbeli kvótáarányt sem, mert az 1865. XII. t.-cz. 11. §-ának helyes értelmezése szerint a magyar csapatoknál csak magyar honos tiszt alkalmazható. Magyarországot a véradónak 42.6 százalékat szolgáltatja. Ha tehát az 1868. XII. t.-cz. kiképzést olyan irányba kell terelni, hogy 42.6 százalék magyar honos tiszt legyen. Végül kijelenti, hogy nem osztja azok nézetét, akik a közös hadügyminiszter jogi és politikai felelősségének létezését tagadják, mert biztosítva van ez Magyarország alkotmányában és az 1867. XII. t.-cz.-ben.

Elnök az ülést öt perczre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök újból megnyitja az ülést és kérdést intéz

a bizottsághoz: beleegyeznek-e abba, hogy holnap délelőtt tíz órára hívassék össze a legközelebbi ülés?

A bizottság elhatározza, hogy legközelebbi ülését holnap délelőtt tíz órakor tartja.

Széll Kálmán behatóan indokolja a tisztí fizetések felemelésének szükségét és kijelenti, hogy ami arra nézve aggályt kelt a bizottság több tagjában, az az, hogy a politikai helyzetbe fekvő momentumok olyanok, amelyek nem teszik kívánatosá, hogy ezen emelés a költségvetésben helyet foglaljon, míg bizonyos előzmények, fontos és súlyos kérdések ügye nem tisztázatik. Ezt a politikai aggodalmat számbaveendőnek tartja ugyan, de abban a nézetben van, hogy ezt a kérdést ettől a tekintettől el lehet választani.

A tisztí fizetés kérdése nem a véderő megerősítésének, fejlesztésének és szervezésének a kérdése; ez a status quo fentartása a hadsereg szervezetében, csak a díjazottaknak díjai találatnak alacsonyoknak és ennek folytán emeltetnek. A delegáció a legutóbbi időben nem is helyezkedett arra az álláspontra, hogy semmi néven nevezendő többszükségletet nem szavaz meg, mert hiszen többszükségleti czimben mutatkozik jelentékeny emelkedés és ezen politikai aggály dacára nem vonakodott a bizottság ezeket megszavazni.

Hoitsy Pál: Nagy hiba volt!

Széll Kálmán: Azért, mert ezen kiadás összegileg nagyobb lenne, elvileg nem tekinthető olyannak, amely ezekben a szempontokba ütköznék. Az a véleménye, hogy a magyar delegáció lehetetlen, hogy sokáig elzárkózzék ezen kérdés elől. Kéri Okolicsányi határozati javaslatának elfogadását, amely csak elvileg foglal állást a kérdésben és kéri politikai barátait, ne ragaszkodjanak mereven annak a megállapodásnak a betűjéhez, amelynek értelmében semmit sem szabad katonai kérdések tekintetében megmozdítani, mert a betű ő, a lélek az, amely életet.

Kmetty Károly szerint a delegáció tárgyalásainak súlypontja mindinkább az albizottságokba helyeződik át. A hadügyminiszter hivatkozott a magyar nemzet igazságérzetére és lovaságára, amikor ajánlotta a tisztí fizetések felemelését. Ebben a lovaságban a hadügyminiszter csalódnia nem fog, de a magyar nemzetnek sem szabad csalódnia abban, hogy törvényes és természetes jogai a hadvezetőség részéről elismertessenek.

Közhelylyé vált felfogás szerint a tisztí fizetések emelésének kérdését nem szabad politikai szempontból megítélni, hanem tisztán humanitárius alapon. A magyar közvélemény, nézete szerint, eminenter politikai kérdésnek tekinti azt és a katonai kérdésben a status quo fentartását a legszorosabban magyarázza.

Az ellentétes felfogásokkal szemben szükségesnek tartja annak a hangoztatását, hogy a függetlenségi pártnak semmi néven nevezendő elszakadás vagy, antidinasztikus törekvései nincsenek. A függetlenségi párt teljes őszinteséggel a pragmatika szankció alapján áll és az abban vállalt azon kötelezettséget, hogy a két állam közös biztonságát együttes erővel védjék meg, szentül és sértetlenül meg akarja tartani. A függetlenségi párt programja a nagyhatalmi állással nincsen ellentétben.

Szól azután a függetlenségi párt programjáról és annak a véleményének ad kifejezést, hogy ha a párt által hangoztatott nemzeti követelméseknek a katonai kérdések tekintetében eleget tesznek, a függetlenségi párt megbízhatóbb minden más pártnál, amelyet a jövő alakulás méhében rejt.

Kérdést intéz végül a hadügyminiszterhez a két-éves szolgálat, továbbá a címert- és zászlókérdés tárgyában.

Hoitsy Pál csak az előadó határozati javaslatához szól hozzá, amelyet nem fogad el. Széll Kálmánal szemben rámutat arra, hogy a fizetésemelések során éppen a katonatisztek fizetésemelése volt az első, amely már ezelőtt hét-nyolcz évvel megtörtént. Egyébként is az egész ügyet mint politikai kérdést állítja oda.

Ugron Gábor kívánatosnak tartaná, ha a hadügyminiszter nemcsak a már végrehajtott intézkedéseket jelentené be a delegációnak, hanem tüzetes exozében tájékoztatná a bizottságot a jövőre vonatkozó terveiről is. Nagyon rögtönözve hozzák most a bizottság elé a tisztí fizetések kérdését is, amelyre nézve az a nézete, hogy ezt az ügyet országos törvényvel kellene rendezni. A közös hadseregbeli fizetések megállapítása nem is közügy. A közös számszék felállításakor, a közös minisztériumok szervezésekor mindkét delegáció kimondta, hogy a fizetéseket csak mindkét állam törvényhozása állapíthatja meg. Ezt az eljárást tartaná helyesnek erre az ügyre nézve is. Arra kéri az előadót, hogy határozati javaslatát vonja vissza. Ha pedig a kormány valamit tenni akar, akkor tegye azt azon az uton, hogy a hadügyi kormány kezdeményezze a dolgot a két kormányval, azok pedig terjeszsenek ebben a tárgyban törvényjavaslatokat az országgyűlésnek elé.

Szólásra következett volna Miklós Ödön, aki azonban az idő előrehaladott volta miatt felszólalásának holnapra való halasztását kérte.

Ezzel az ülés esti 7 óra 25 perczkor véget ért.

A hadügyi albizottság holnap délelőtt 10 órakor folytatja tanácskozásait.

Politikai hangulatok.

I. Nem jelentkeznek.

A delegációs tárgyalások során mindennap előkerül egy-egy momentum, amiből a mi viszonyainkra tanulságot lehet levonni. Tegnap megemlékeztünk a külügyminisztériumi jóakarát akadályairól, a Burgbeli machinációkról és az ellenséges befolyások érvényesüléséről. Más akadály gyanánt szóba kellett hozni azt a különleges helyzetet is, hogy a velünk szemben támasztott igényeket gyorsabban elégítettük ki, semmint rekompenzációk adására sor került volna.

A mai napról is van valami hasonló zsánerű feljegyezni való. Korábbi évekből fentmaradt és folyton megújított az a kívánság, hogy a közös hivatalokat nagyobb számban töltsék be magyar illetőségű, magyar pályázókkal. Természetes, hogy e kívánságot a nemzeti többségből való magyar delegáció is megújította. Ma aztán az akciónak eredménye is mutatkozott, a jelentés konstataciója, hogy két állást magyarokkal töltöttek be a közös minisztériumban és pedig a közös pénzügyminisztériumban, ahol a megüresedett állásokra báró Burián magyar honosokat nevezett ki. Tehát, ha ujjal a jóakaratot kellene mérlegelni, azt mondhatnók, hogy itt is mutatkozott a jóakarát, sőt a delegáció albizottsága kifejezést is adott e hangulatnak, amikor a miniszter jelentését „örömmel” vette tudomásul. Ebből báró Burián megtudhatta, hogy a magyarok mellette maradnak, mint aki tulajdonképpen hozzánk tartozik, miután az összes közös miniszterek közül csak ez az egy magyar. Különleges arányban helyezkednek el a közös miniszterek s már szinte örökletes állapotnak maradt, hogy magyar embert legfeljebb csak közös pénzügyminiszternek neveznek ki. A legfontosabb állás a külügyminiszteri, de ugyan hiába prédikálták, hogy oda Goluchovszki után magyar embert kellett volna kinevezni. Most azt is mondhatják, hogy a magyar honosoknak a közös hivatalokba való elhelyezését is ide komprimálták, hogy ha Burián a magyar miniszter, hát helyezze el ő azokat, akiket el tud helyezni s hogy többet nem tud, mint kétöt, meg is indokolta, mert a közös pénzügyminisztérium hivatainoki létszáma csekély.

Azonban más tanulságunk is van. S ez az, ami a magunk rovására esik. Ahol mi vagyunk okai hátramaradásunknak s amikor panaszkodunk, tulajdonképpen a saját hibánkat és mulasztásainkat ismerjük el. Ugyanis Plener Ede lovag, a közös számszék elnöke, szintén a magyar honosoknak a közös hivatalokba való elhelyezéséről szólva, konstataciója, hogy a nehézség abban rejlik, hogy a számszék szolgálatra aránylag kevesebb magyar ember jelentkezik, mint az osztrák.

Tehát ismét egy terrenum, tisztelt haza, ahol a helyeket idegeneknek engedjük át, azokat a helyeket, melyekhez nekünk jussunk van, átengedjük az osztráknak, mert nem jelentkezünk.

Persze megállapíthatjuk nyomban, hogy nem olyanfajta állások ezek, amelyekben a magyar temperamentumnak öröme telik. Ezek nem főispánok, nem képviselői színekurák, rangok, még csak nem is főszolgabírói állások. Közös számszékbeli tisztviselőktől egynémely szak tudást és pontos munkát kívánnak. Ilyenre pedig legkevésbé készülnek nálunk, inkább megy jogra mindenki és lesi a vakszerencsét, az üresedéseket s eltölt egy fél életet protekciókereséssel, összeköttetések hajszolásával. Amikor ezek és ezek pusztulnak el a proletárizmus nyomorában, akkor ime vannak hivatalok, ahova magyarokat neveznének ki, ahol adnának kegyeret és foglalkozást, de nincs jelentkező.

Nem új az ilyen panasz. Többféle más megélhetési eszközzel így vagyunk. Nem nehéz visszaemlékezni arra a felfedezésre, hogy a katonai alapítványi helyekre korteskedéssel kellett fogni pályázókat, mert minálunk a gyermeket nem szívesen nevelik katonának, még abban az esetben sem, hogyha ezáltal a nevelés terhét levinnék a szülők válláról. Az is tudvalevő dolog, hogy a katonai büntető eljárás reformjánál egyik akadály gyanánt említik, hogy nincs elég magyar hadbíró. Tehát a hadbírói állások se kellenek. Továbbá milyen nehéz a tengerészetre rázoktatni a magyart. Mentegetik az ősi tulajdonsággal, hogy a magyar nem szereti a vizet még a csizmájában sem s a lovas nemzet nem akar tengeren foglalatkoskodni. Egyebet is mondhatunk. Nyelveket általában nem szeret tanulni a magyar s legfeljebb a német ragad rá. Egyideig csak fényűzésből tanultak a módosabbak, illetőleg tanították francziára majd angolra az előkelőbb családok gyermekeit s a külföldi utazások is inkább csak szórakozó kirándulások voltak. Ujabb fordult csak meg az utazási rend annyira, hogy a reális szükségletek érdekében is felvették az általános tananyagba a modern idegen nyelveket. Am a külügyi hivataloknál szükséges képességeket most is kevesebben sajátítják el, mint kellene és ha a gazdasági és kereskedelmi képviseletre a paritásnak megfelelő arányban rendeznének be állomásokat, aligha nem azt kellene itt is tapasztalni, hogy az állásokat nem lehet majd magyarokkal betölteni, mert — nem jelentkeznek.

És akik kintjárnak a külföldet létfenntartási szükség miatt tanulmányozni, azok vagy ott maradnak, mert észreveszik, hogy képességeiket ott könnyebben, jobban érvényesíthetik mint idehaza, ahol minden képességnél és tudásnál többet ér egy jó protektor, de nagy zsenialitású emberek se vihetik semmire, ha nincs protekciójuk. Avagy, akik hazajönnek, már megromlottak, mert kozmopolitákká váltak s itthon azzal akarnak feltűnni, hogy megtagadják magyarságukat és adják a nagy francziát, a világpolgárt, a nemzettagadót.

Ezek azonban már jelentkeznek mindenre. De csak az a legjellemzőbb kvalifikációjuk, hogy hajlandók olyanra is vállalkozni, amihez abszolúte nem értenek.

* * *

II. Rövid munkaidő.

Az erdélyi tagosítási és birtokrendezési javaslat folytatódó tárgyalása kerül napirendre a képviselőház holnapi ülésén. Arra számítanak, hogy egy ülésen be is végzik a javaslat tárgyalását, minthogy egynémely módosítással az egész Ház szükségesnek tartja a javaslat törvényerőre emelését. Ezenkívül még pénteken és szombaton a bírák és ügyészek helyzetének a rendezéséről szóló törvényjavaslatot akarják elintézni, ami szintén könnyen megy, mert hisz a disszidensek éppen amiatt állottak el az ujonczjavaslat megobstruálásától, mert nem akarták kockáztatni népszerűségüket, ami bekövetkezett volna, hogy ha a bírák és ügyészek javaslatát hátrébb tolják. Aztán már csak egynehány mentelmi ügy lesz.

És e rövid munkaidő után hosszabb vakáció következik.

Három hét! Nem csekély idő ez. Azonban aligha tudják kellőképpen felhasználni a képviselő urak ezt az időt. Gondol-e valaki arra, hogy ez alatt az idő alatt a bankkérdést tanulmányozza, ha azt hiszi, hogy az önálló magyar bank dolga napirendre kerül. Dehogy is. Inkább azt gondolja mindenki, hogy lesz valamely paktum, amihez nem szükséges érteni.

Csak egy módon keletkeznek szorongás. Ha tudnillik arra kellene készülni, hogy a Há-

zat feloszlatják és új választások lesznek májusban. De emiatt mindenki nyugodtan alhatik. Májusban nem lesz választás. Csak a tiszti fizetések felemelése lesz. S ezt szintén nem kell tanulmányozni. Ezt fizetni kell.

Budapest, január 29.

A szerb kongresszus határozata. Ismeretes az a küzdelem, amely a legutóbbi szerb kongresszuson Brankovics patriárka hívei és a szerb radikálisok között lefolyt. A kongresszus tanácskozásai során Brankovics patriárka elhagyta az elnöki széket és tiltakozott az ellen, hogy a kongresszus elnök hiányában tovább folytassa tanácskozásait. A szerb radikálisok azonban a világi alelnök elnöklése mellett tovább is tanácskoztak és meghozták határozataikat, amelyeket a király elé terjesztettek jóváhagyás végett. Mint értesülünk, a király most jóváhagyta ezeket a határozatokat, számszerint ötöt s egyúttal megleghangu rezolúciót intézett a kongresszus elnökségéhez, amelyben kifejezetten is elismeri, hogy a kongresszusnak jogában állott a világi alelnök elnöklése mellett határozatot hoznia. A zárdai rend szabályozásáról szóló határozatot pótlólag a napokban terjesztik a király elé jóváhagyás végett, míg a kölcsönökre vonatkozó javaslat revidálás végett még egyszer a kongresszus elé kerül.

Gróf Batthyány Tivadar ünneplése. A budapesti VI. kerületi függetlenségi 48-as kör e hó 31-én, pénteken este 8 órakor helyiségeiben (VI., Andrásy-ut 67.) Batthyány-estélyt rendez, melyen a koalíció kötelékébe tartozó pártok bizalmiférfiai, valamint az összes fővárosi függetlenségi pártkörök megígérték megjelenésüket. Az ünnepély társasvácsora keretében folyik le s elégtételül van szánva a gróf Batthyány Tivadart ért durva támadásokkal szemben. Egy teríték ára 2 korona.

A zurányi kerület választópolgárai gróf Batthyány Tivadarhoz, a kerület orsz. képviselőjéhez a következő megleghangu üdvözlő iratot intézte:

Méltóságos gróf Batthyány Tivadar ur, országgyűlési képviselő, Budapest.

Köztudomású, hogy a politikával foglalkozó érdemes férfiak is igen gyakran vannak méltatlan támadásoknak kitéve. Most a közelmúltban a legkiválóbb politikai harcosok egyikét, méltóságodat, a zurányi kerület igen t. képviselőjét érte a boszonnak legnemtelenebb fegyvere. Az eléggé nem minősíthető támadást, amely egy, a politikai életben lejárandó félben lévő, egyéntől eredt és oly férfút talált, aki hozzánk nemcsak közel áll, hanem akit érdemeinél fogva tisztelni és szeretni tanultunk — mi, a zurányi kerület választópolgárai szó nélkül nem hagyhatjuk. Midőn tehát ezen nemtelen fegyverekkel támadó egyén eljárása felett legnagyobbfokú felháborodásunknak kifejezést adunk és ezt Méltóságod becses tudomására hozzuk, fogadjon kérem a zurányi kerület választópolgárainak rendíthetetlen ragaszkodását és mély tiszteletét. Egyben kérjük Méltóságodat, ne engedje eltántorítani magát sőt politikai czélokért küzdő egyének durvaságai által sem, hanem kérjük továbbra is csüggedetlen és áldásos tevékenységét a közjóért és a függetlenségi eszmék megvalósításáért. 648 aláírás. Báró Cianer Lajos pártelnök.

Az állami tisztviselők körében kínos benyomást keltett az a személyeskedő támadás, amely a minap lezajlott óbudai képviselőválasztás alkalmával gróf Batthyány Tivadart, az állami tisztviselők országos egyesületének elnökét érte. Az egyesület választmányja e tárgyban ma délután látogatott ülést tartott, amelyen méltatlankodással ítélték el ezeket a támadásokat. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben gróf Batthyány Tivadar iránt való változatlan bizalmuknak és tántoríthatatlan ragaszkodásunknak adnak kifejezést. A gyűlés után az állami tisztviselők küldöttségben keresték fel Sándor-utcai lakásán gróf Batthyány Tivadart és átnyújtották neki az igazgató-választmány írásba foglalt határozatát. A küldöttség nevében Benedek Sándor közigazgatási bíró üdvözölte gróf Batthyány Tivadart és meleg szavakban tolmácsolta az egyesület iránta érzett nagybecsülését és tiszteletét.

Gróf Batthyány Tivadar meghatótt szavakban mondott köszönetet. Különösen értékes rá nézve — mondotta — hogy épp azon körök, azon szervezetek vezető tagjai, akik vele együtt működnek, állnak melléje és biztosítják tiszteletükéről és becsülésükről. A tisztelet és becsülés ezen megnyilatkozásáért — ugymond — hálával tartozom önöknek, annyival is inkább, mert ez ad nekem erőt a közélet terén való működésnek folytatására. A mai nehéz viszonyok között pedig joggal elvárhatják azok, akik miniket az egyesület élére állítottak, hogy együtt, egymással, egymást megbecsülve küzdjünk és dolgozzunk. (Lelkes éljenés.) Csak néhány nap választ el

attól, hogy a törvényhozás termében ismét oly alkotás kerül tárgyalás alá, amely a tisztviselők egy részének ügyeit van hivatva rendezni és amely alkalmul szolgál minden illetékes tényezőnek, hogy a tisztviselői kérdéssel behatóan foglalkozzék. Ily körülmények között nekem százszorta jól esik, hogy önök megbecsültek és megtisztelték engem ezen mai határozatukkal és itteni megjelenésükkel. Ez ad nekem újabb erőt arra, hogy tántoríthatatlanul és teljességgel nem zavartatva magam semmiéle gyalázkodástól, tovább küzdjek az állami tisztviselők javára.

A küldöttség lelkesen megéljenze gróf Batthyány Tivadar választását.

A vasutas szövetség soproni kerülete ma ülést tartott, melynek kapcsán foglalkozva a Batthyány-Vázsonyi ügygel, elhatározta, hogy az országos központot felhívja, hogy Vázsonyi ellen megtorlással éljen. Batthyányhoz pedig a következő távirat menesztetett: „A vasutas szövetség soproni kerületének választmánya mai ülésén megvetését fejezte ki azon nemtelen támadások felett, melyek Nagyméltóságod nagyrabecsült személyét érték és törhetlen ragaszkodását és bizalmát fejezte ki Nagyméltóságod iránt.

Désy Zoltán mandátuma. Désy Zoltán pénzügyi államtitkár beadta lemondását a képviselőház elnökéhez a geryeszegi mandátumról. Helyébe Farkas Albert, Marostorda vármegye volt főispánja lép föl függetlenségi programmal.

Képviselőből püspök. Mint értesülünk, Csernoch János csanádi püspök lemondott képviselői mandátumáról. Lemondó levelét már el is küldte a képviselőház elnökének. A szakolczai kerületben ennél fogva új választás lesz.

Magyarország képes albuma. A számvévőszék most tette közzé az 1906. évi zárszámadásokat. Ezekben a zárszámadásokban újból előfordul az a 15.000 korona, melylyel a kereskedelemügyi minisztérium két és fél évvel ezelőtt Magyarország képes albuma című díszmű kiadásának költségeihez hozzájárult.

Eltekintve attól, hogy ez a 15.000 korona már az 1905. évről szóló zárszámadásokban is szerepelt, s akkor ennek kérdése ugy a zárszámadási bizottságban, mint a sajtóban részletesen tárgyalatott, kijelentjük, hogy Magyarország képes albuma még Széll Kálmán miniszterelnöksége alatt kezdeményezett s hogy ennek az összegnek fejében mi a díszműből száz példányt a kereskedelemügyi minisztérium rendelkezésére is bocsátottunk, amelyet az igénybe is vett. Minthogy a munka előállítására nekünk százezer koronánál többbe került, ez a tizenötezer korona állami hozzájárulás elenyészően csekély összeg volt azokhoz az áldozatokhoz képest, amelyeket mi hoztunk ennek az öt nyelven készült, pompásan kiállított s az egész világ minden részébe ingyen szétküldött díszmű előállítására. A 15.000 koronás hozzájárulás alig fedezte annak a száz példánynak költségeit, melyet mi beszállítottunk a kereskedelemügyi minisztériumba.

Ezzel a kijelentéssel mi ezt az újból felpiszkált kérdést a magunk részéről befejeztük.

Magyar Újságkiadó részv.-társ.

A dési választás. A dési kerületben Betegh Imre elhalálása folytán megüresedett mandátumra a választási mozgalom már megindult. Két komoly jelöltől beszélnek. Az egyik Barcsay Tamás nagybirtokos, ki a legutóbbi választás alkalmával Beteghgel kisebbségben maradt. A másik jelölt Kübbaker Ferencz, a kereskedelmi bank igazgatója. A dési állami tisztviselők közt mozgalom indult meg, hogy tisztviselőt válasszanak meg képviselőnek.

Az EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23-45. szám.

A maczedóniai reformok.

Budapest, január 29.

A diplomáciaiának nagy garra hirdetett maczedóniai reformakciója holt pontra jutott és Aehrenthal külügyminiszternek tegnapielőtti expozéjában tett kendőzgető nyilatkozatai a reformakció előhaladásáról legtávolabbról sem fedezik a valódi tényállást. A török szultán ugyanis nem akarja a csendőri és a pénzügyi tisztviselők mandátumát megújítani. A reformakció a műrztégi programból kifolyólag éppen abban csucsosodik ki, hogy a rendőri és a pénzügyi ellenőrzési szolgálatot a nagyhatalmak közreműködésével kinevezendő tisztviselők teljesítsék. Ezek a tisztviselők azonban kötve vannak a szultán jóváhagyásához, de most a szultán a rendőri és a pénzügyi ellenőrzési szolgálatát nem akarja többé kiszolgáltatni az európai nagyhatalmaknak, hanem ő saját állami közegeivel akarja teljesíteni. A nagyhatalmaknak ugyan nem okozna nagy nehézségeket a szultánt engedékenységre bírni, mert hiszen Törökország szuverénitása mindig csak annyi súlylyal bír, amennyit a nagyhatalmak neki adnak és ha nekik úgy tetszik, akkor Törökország integritása nem egyéb irott malaszt. Ámde a nagyhatalmak csak akkor nyomakodhatnak kellő súlylyal a szultánra, ha megegyeznek maguk között. Innen van aztán az, hogy a meghasonlás az európai koncertben a legerősebb fegyver az örökké nyomorgató szultán kezében. A maczedóniai reformakcióra nézve pedig most az sül ki, hogy a nagyhatalmak között nincsen meg az egyetértés. Rossz tapasztalást tettek a maczedóniai reformokkal 1903 óta és most kételkedni kezdenek abban, hogy vajon a műrztégi program alkalmas-e rendet csinálni Maczedóniában? A közigazgatás egyes ágazataiban talán beállott valamelyes javulás, de annyi bizonyos, hogy az irtóharc a maczedóniai tartományok keresztény lakói között sohasem volt annyira elvadulva, mint éppen most. Ez a harc sokkal súlyosabban nyomorgatja a népet, mint a török közigazgatás leghírhedtebb visszaélései és ez az irtóharc nem való kedvező színben tünteti fel a nagyhatalmak maczedóniai reformprogramját.

És itt elsősorban Németország az, mely idegenkedik a reformakció folytatásától, minden hozzánk való szövetségi hiúságának ellenére is. Mert Németországnak érdekei azokban a tartományokban nem azonosak a monarchiáinkéival. Németországról pedig, aki szövetségeseivel szemben még a gazdasági harcztól sem retten vissza, nem szabad feltenni azt, hogy érdekeinek rovására fog a bécsi és a pétervári kabinettel menni a reformakció kérdésében. A mi érdekeink ott az, hogy a maczedóniai lázongás tüze ne csapjon át Boszniába, az orosz érdekek meg az, hogy a maczedóniai szikrából ne támadjon tüzvész az egész Balkánon, mert Oroszország ez időben még nincsen rá elkészülve, hogy újból beleártsa magát a Balkán ügyeibe. Németországnak pedig mindezek a fontos érdekek annyit jelent, mint „Hekuba.” Németország jó kereskedelmi üzleteket akar csinálni a szultánnal és Törökországgal. Németország akar vasutakat építeni Törökországban, akar vasat, ágyukat, fegyvert, hajót szállítani a török kormányoknak és nem járulhat könnyű szerrrel hozzá ahhoz, hogy monarchiánk és Oroszország nyomást gyakoroljon a szultánra a műrztégi program amugy sem nagyon jól bevált pontjainak végrehajtása érdekében. Pedig ilyen diplomáciai nyomás nélkül a hatalmak nem fognak boldogulni a szultánnal. A német kormány eddig is csak nagyon lanyhán vett részt a reformakcióban, mindössze is csak egyetlenegy csendőrtisztet és egy pénzügyőri biztost küldött Maczedóniába, ez az utóbbi már el is hagyta működésének helyszínét és átengedte teendőit a szalonikii német konzulnak. Ilyen kiméletes volt a német kormány eddig is a szultán iránt, annál nehezebben hihefő, hogy csatlakozni fog a bécsi kabinethez, midőn ez még erősebb nyomást akar gyakorolni a szultánra.

A szultán most arra hivatkozik, hogy az európai hatalmak közös közegei sem tudják Maczedóniában a rendet helyreállítani, ezért akarja a közigazgatást abban saját közegeivel teljesíteni, akik azt éppen olyan jól vagy éppen olyan rosszul fogják csinálni, mint az európai nagyhatalmak közegei. A nagyhatalmak ezzel szemben azt vitatják, hogy a műrztégi pro-

grammnak még nem volt elég ideje rá, hogy meggyökerezzék az ottani talajban és csak kellő időt kell neki engedni, hogy üdvös gyümölcseit teljesen megérlelhessen. Ez az érvelés hangzik ki Aehrenthal expozéjából is, csak hogy az efféle viták a Keleten nagyon hosszúra szoktak nyulni és időközben megáll a reformakciónak gépezete teljesen.

A maczedóniai reformprogramnak megfeleklése csak egy újabb adattal több arranézve, hogy keleti politikánk meddővé vált, amióta Oroszországgal együttesen beállottunk zsandárnak a szultán tartományaiában. Ez a közös zsandári szerep nekünk nem természetes feladatunk; az sem tartozik ránk, hogy Oroszországgal együttesen fegyverrel nyomjuk el a balkán népek minden törekvéseit az önállóságra. Már pedig a műrztégi programnak éppen az a ki-magasló pontja, hogy minél távolabbra sodródjunk el keleti politikánk hagyományos rendeltetésétől. Nincsen tehát legkevésbé sem okunk sajnálkozni a maczedóniai reformakció fennakadásán. A műrztégi program zavaros és nem kelthet bizalmat sem a szultánnál, sem a keresztényeknek. Németország gazdasági politikája egyedül az, amelyről azt lehet mondani, hogy egyenes, hogy céljaik átlátszóak. Ellenben az, hogy a bécsi és pétervári kabinet egyik felől a szultánt nyomorgatják az európai csendőri és pénzügyőri végett, másik felől meg a keresztény népeket európai csendőri segítségével agyonkormányozzák Törökország integritásának érdekében, ezt bajosan érti meg akár a török, akár a keresztény nép. Az ilyen program nem a mai korra való, mert tisztán kabineti politika. Ennek a politikának a kora pedig már Metternich herczeggel végképpen lejárt.

KÜLFÖLD.

Az osztrák költségvetési bizottság. A költségvetési bizottság ülésén a minisztertanács tétel folytatóság tárgyalása során a miniszterelnök határozottan állást foglal a hivatalnoki kar politikai foglalkoztatása ellen. A nemzetiségi kérdés megoldását illetően a miniszterelnök ragaszkodik az ismételtén vázolt módszeréhez, t. i., hogy lépésről-lépésre, tartományról-tartományra haladva kívánja a viszonyokat rendezni. A közmunkaügyi minisztérium létesítése tárgyában a reichsrathnak alkalma lesz az állásfoglalásra. A tárgyalást nem fejezték be, hanem holnap folytatják.

Az új bolgár kormány. A fejedelem Milanov Sándort, a demokrata-párt elnökét bizta meg egy homogén kabinet megalakításával. A kabinet ma délelőtt következőleg alakult meg: Miniszterelnök és közmunkaügyi miniszter: Malinov; külügyminiszter: Paprikov; belügyminiszter: Tasev; közoktatási miniszter: Puchanov; hadügyminiszter: Nikolajev; kereskedelmi miniszter: Solobasev; pénzügyminiszter: Lapceev. Valamennyi demokrata.

Malinov miniszterelnök egy interjú folyamán kijelentette, hogy az új kabinet minden ellenkező hírel szemben a maczedóniai kérdésben teljesen korrekt magatartást fog tanúsítani és sohasem fog kalandorpolitikába bocsátkozni. Bár rokonszenvez a Törökország területén szenvedő fajrokonaiával, a kabinet a maczedóniai terroristák üzelmeit, amennyiben ezek saját fajrokonait is terrorizálják a felszabadítás ürlgye alatt, erős kézzel fogja megékezni.

A belpolitikát illetően a miniszterelnök kijelenti, hogy a Stambulov-regime reakcionárius volt. A új kormány a korona presztízének védelmére és a kormány tekintélyének helyreállítása mellett új, haladó irányban fog menni, amivel az ellenzéki pártokat meg fogja nyugtatni.

A portugál válság. Lisszaboni jelentések szerint kormánykörökben azt hiszik, hogy Franco miniszterelnök képes lesz a felmerülő nehézségeket elhárítani. Általánosságban az a nézet, hogy a jelen helyzet már nem tarthat soká. A rendőrség folytatja nyomozásait. Több köztársasági és haladóparti disszidens idézést kapott. Néhány republikánus távozni készül Portugáliából, nehogy a rendőrséggel legyen baja.

Az igazságügyminiszter a minisztérium által jóváhagyott dekrétumot terjesztette a király elé, amely a

rendőri bíróság illetékessége alá utal oly személyeket, akiket agitációval vádolnak. A rendőri bíróságok a vádlottakat száműzésre ítélik.

A német birodalmi gyűlésből. A birodalmi gyűlés költségvetési bizottsága ma a belügyi költségvetést tárgyalta. Elfogadtak egy pótköltségvetést, amely a többek között 400.000 márkát kér motoros léghajókkal való kísérletezés céljaira, ugyancsak a rendes költségvetést, amelyben többek között 2.150.000 márkát kér a gróf Zeppelinnek adandó kártalanításra, valamint az általa épített két léghajó megvásárlására.

A ház ma második olvasásban tárgyalta a flottatörvényt. Báró Thienefeld cenzurpárti a bizottsági tárgyalásokról referál. A törvényjavaslat elfogadását ajánlja. Gróf Oriola nemzeti liberális szerint pártjának az az álláspontja, hogy Németországnak flottája tekintetében más államok mögött nem szabad elmaradnia. Wiener szabadelvű néppárti pártja nevében kijelenti, hogy állást kell foglalnia előtte szóló azon szándéka ellen, hogy még a kívántnál is többet akar megszavaztatni.

Bebel szerint a mai javaslatot újabbak fogják követni. A javaslat az építési tervek hatalmas változásával jár. Franciaország ma már nem fegyverezik, hát ki ellen fegyverkezünk tulajdonképpen, amikor Amerika és Japán is mérsékli a felfegyverkezést. Angliában tiltakoznak a felszerelések növesztése ellen. Az új adótervek a nép újabb megterhelésével járnak, a felsőosztályok pedig egyre újabb felszereléseket kívánnak. (Helyeslés a szociáldemokratáknál.) Tirpitz államtitkár czáfolja Bebelnek azon kijelentését, hogy a flotta-javaslat Angliában nyugalanságot kelt és több angol újságcikket idéz, amelyek szerint a német intézkedések igen mérsékelték. Schreindt birodalmi párti szerint Bebel a tüzzel játsza az angol sovinizmusnak fegyvert adott kezébe. A vita ezzel véget ért, a javaslatot a szociáldemokraták és a lengyelek szavazatai ellenében elfogadják.

Török-perzsa viszály. Konstantinápolyi jelentések szerint a török-perzsa határkonfliktus közeledik a rendezéshez. A perzsa nagykövethoz ma a perzsa határbizottság egyik tagjától távirat érkezett, mely szerint a porta utasítást adott a csapatoknak, hogy lovábbi területekért megkötöztessék.

Az angol trónbeszéd. A király ma ünnepiesen nyitotta meg a parlament új ülészakát. A megnyitáson jelen volt a királyné is. Tartani lehetett attól, hogy a souffragettek a parlament előtt tüntetést fognak rendezni s azért száz rendőr vonult ki, de nem volt rájuk szükség. A Buckingham-palota környékén a női választói jog három lelkes harcosnője várta a királyi párt s amikor a diszintó előbogarogott, hirtelen vörös zászlót lobogtattak, amelyre ez volt írva: „Peticzió a felségeikhez!” A nők egyike kérvényt akart a király kocsijába dobni, de két rendőr megragadta és elfonszolta.

A király trónbeszédében többek közt a következőket mondta:

A német császárnak a múlt év őszén nálunk tett látogatása nekem és a királynénak nagy örömet okozott. Kormányom a francia, német és orosz kormányokkal Norvégia integritásának megővése érdekében szerződött. A hágai konferenciát illetőleg azt mondja: A konferencia záró aktájához fűzött néhány okirat kimutatja azt a haladást, amely tételt. A maczedóniai vilajetek keresztény és mohamedán lakosságának kölcsönös viszonya nem javult. A bandák folytatják kegyetlenkedéseiket, minek következtében a helyzet komoly aggodalomra ad okot. A nagyhatalmak megegyeztek abban, hogy e vilajetek igazságszolgáltatásának megjavítása tárgyában tervezetet terjesztenek a török kormány elé és kormányom javaslatokat tett a szultánnak és a nagyhatalmaknak, miképpen volnának a zavargások elnyomhatók. Az angol kormány tudomása van arról, hogy a Kongó-állam benszüllötteinak bánásmódját illetőleg minő aggodalmak uralkodnak és egyedüli óhaja, hogy ezen nép a berlini egyezmény értelmében humánusan kormányoztassék.

A sűrűn látogatott alsóház a miniszter távollétében megkezdi a trónbeszédre adandó válasz tárgyalását. A Lehmann által szerkesztett válaszfelirat utal a német császári pár látogatására, amely bár magánjelleggel bír, mégis úgy az angol, mint a német nép részére kielégítő eredménnyel járt. Minden hazafi reméli, hogy az immár megerősített baráti viszonyt bizalmatlanság, avagy félreértések nem fogják gyengíteni. Szónok ezután nagy meglepődéssel emlékezik meg a Norvégia integritására vonatkozó szerződésről.

A helyzet Marokkóban. A Matin tudósítója Muley Hafid táborában időzik s azt jelenti, hogy Muley Hafid kész az összes föltételek elfogadására, kivéve azt az egyet, amely Abdul Aziz szultán értesíteni fogja Muley Hafidot, hogy Damade tábornok nem fogja megtámadni azokat a csapatokat, amelyek Franciaország ellen nem harcolnak. Ha Muley Hafid fivérével tárgyalni kíván, Franciaország kész közvetíteni. Kazablankai jelentések szerint Muley Rasid csapatai Settatot megszállták. Damade tábornok néhány nap múlva újból Settat elé vonul, mert ezt a helyet véglegesen meg akarja szállani. Gróf Saint Aulaire tangeri francia politikai ügyvivő táviratozza, hogy Tangerben a városon kívüli rendőrség az algezirászi akta határozmányai értelmében szervezve van. Rabatban és Mazaganban a rendőrség szervezése halad. Megczáfolja a francziák mekküléséről szóló híreket. Az ügyvivő szerint a törzsek vonakodnak eleget tenni Muley Hafid harciba szólításának. A katonaság toborzása nehézségekbe ütközik. Fegyvert semmiképp sem lehet venni. Tegnap négy marokkói vámügynök Tangerből elutazott Kazablankába, ahol a páncélosok fedélzetén fognak működni a hadi csempészet elnyomására. A rendes ellenőrzést végző hajók jegyzékét Németországgal, Magyarországgal Ausztriával és Németalfölddel fogják közölni. A diplomáciai kar tegnap ülést tartott Tangerben, hogy az algezirászi egyezmény 64. cikkére vonatkozó szabályzat kerestülvitelét megállapítsák. A bizottságot küldték ki, amelyet e szabályzat kidolgozásával bíztak meg. E szabályzat különös adót vet ki a marokkóiak birtokaira, mely adó később az európaiakra is kiterjeszhető.

TÁVIRATOK.

Változás a perzsa diplomáciában.

Berlin, január 29. (Saját tudósítónktól.) A perzsi diplomáciában két jelentékeny változás történt. Isac khán, a bécsi perzsa követet kormány Pétervára helyezte át, a pétervári perzsa követésőt pedig Ali Guli khán Berlinbe nevezte ki követté.

Az osztrák keresztény-szociálisták tanácskozása.

Bécs, január 29. (Saját tudósítónktól.) A keresztény-szociálista párt ma a városházán tanácskozást tartott, amelyen a párt miniszter tagjai: Ebenhoch és Gessmann is megjelentek s báró Beck miniszterelnök is résztvevett benne. A konferencia zárt ajtók mögött ment végbe s a jelenvoltak titoktartást fogadtak. Mindössze annyit szivárgott ki, hogy a feszült viszony a keresztény-szociálisták és a kormány között elsimult s a keresztény-szociálista miniszterek lemondásáról most már szó sem lehet. Ami a létesítendő közmunka-minisztériumot illeti, a miniszterelnök ma esti nyilatkozata ellenére ezt a minisztériumot a kormány még a Reichsrath jóváhagyása előtt fel fogja állítani. A gyűlésen a keresztény-szociálisták részéről az az aggodalom nyilvánult meg, hogy Magyarország katonai téren újabb vívmányokat fog kicsikarni. E részben báró Beck miniszterelnök megnyugtatta a pártot.

Változás a német haditengerészetnél.

Berlin, január 29. Büchsl tengernagyot, a tengerészeti vezérkar eddigi főnökét, a császár ezen állásától felmentvén, tengerészeti állományba helyezte. Utódjává gróf Bandissin tengernagyot nevezték ki.

Szerbia és Montenegró.

Czettinye, január 29. A szerb kormány visszautasította a montenegrói kormány azon kívánását, hogy szerb területen időző, a bombaügyben részes személyeket szolgáltatasson ki.

A kamatláb.

Krisztília, január 29. A norvég bank a lezárolási kamatlábat 6 százalékról 5 százalékra szállította le.

Közgazdasági táviratok.

New-York, jan. 29. Terményárak. Gyapjú. New-Yorkban 11.25, jan.-ra 11.07 apr.-ra 11.18. New-Orleansban 12.—, Petroleum stand withe New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178.—, Zsír Western Steam 8.—, Rohe testvérek 8.20. On 27.50—28.—, Réz 13.62—13.87. **Csikagó, jan. 29. Gabonárak.** Zárlat. Buza irányzata engedő, májusra 100.75—101.50 K., júliusra 97.50—97.88 K. Fengeri bágyadt, máj.-ra 60.75—61.—, **Csikagó, jan. 29. Terményárak.** Zsír január-7.55, tegnap 7.60, májusra 7.77, tegnap 7.80 Szalonna short clear, 6.62 tegnap 6.74. Serléslus májusra 12.60, tegnap 12.67.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Az Országos Jegyzőegyesület tiszteletbeli tagja. Az országos jegyzőegyesület múlt év szeptember 29-én tartott őszi közgyűlésén Décsy Zoltán pénzügyi miniszteri államtitkár és Németh Károly belügyminiszteri miniszteri tanácsost a jegyzői kar érdekében kifejtett működéséért az egyesület tiszteletbeli tagjává választotta. Az erről szóló oklevelet ma küldöttségileg nyújtották át a kitüntetetteknek. A küldöttséget Uszkay Bálint, az egyesület elnöke vezette. Uszkay Bálint hosszabb beszédben üdvözölte az államtitkár s Décsy Zoltán államtitkár meleg szavakban mondott köszönetet a kitüntetésért. Mikor a közigazgatás terén működött, két vezérelve volt. Az egyik: erkölcsi alapot adni a jegyzői karnak a közigazgatásban, a másik: hogy az ily módon megtisztult jegyzői karnak megélhetését, előrehaladását biztosítsa, mert nagy feladatokat elvégezni csak az anyagi gondoktól felszabadult tisztikar képes. Czélja az egységes magyar közigazgatás megeremése. Ennek érdekében dolgozott mindig és fog ezután is dolgozni, mert az egységes közigazgatás a magyar nemzeti állam egyik legerősebb támasza. Kijelenti, hogy minden lehető el fog követni a jegyzői kar érdekében. A küldöttség lelkesen megéljenezte az államtitkár választát, majd Németh Károly miniszteri tanácsost kereste fel, kit szintén Uszkay Bálint üdvözölt meleg szavakkal. Németh Károly hosszabb beszédben köszönte meg a kitüntetést.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Napár. Csütörtök, január 30. — Róm. kat.: Mártonka sz. — Prot.: Mártonka. — Görög-orosz: Január 17. N. Antal an. — Zsidó: Seb. 27. Sob. bójit. — A nap két reggel 7 óra 32 perc, nyugszik délután 54 perc. — A hold két éjjel 4 óra 47 perc, nyugszik déli 12 óra 48 perc. — A miniszterelnök fogad délután 4 órakor. — Az igazságügy-miniszter fogad délután 1 órakor. — A pénzügyi államtitkár fogad 12—2 óráig. — A közoktatási államtitkár fogad 12—2 óráig. — A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. — A főrendiház ülése. — A Magyar Eptóművészek Szövetségének egyetemes ülése est 7 órakor (Ferenzielek-ter 7.). — A II. ker. Társaskör sakk-estélye 8 órakor (Fő-utca 83.). — A MIEK kiállítása a Nemzeti Szalonban, nyitva 9—6-ig. Belépő 1 korona. — Zombory Lajos gyűjt. kiállítása a Könyves Kálmán-műtérben (Nagymező-utca 37—39.). Nyitva egész nap. Belépő 5 fillér. — Az Ut. Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.). Nyitva egész nap. Belépő 5 fillér. — A Műhely kiállítása az Uránia Kigő-téri szalonjában. Nyitva 9—8-ig. Belépő 40 fillér. — A Nemzeti Múzeum állattára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A fővárosi múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani intézet múzeuma nyitva 10—1-ig. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva 10—2-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — Az orsz. levéltár okleveleinek kiállítása nyitva 9—2-ig. — Az Orsz. Ráth György-múzeum nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet királyné ereklyemúzeum nyitva 9—1 és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az egyetemi könyvtár nyitva 9—12 és 3—8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9—12-ig.

— **Személyi hír.** Jekelfalussy honvédelmi miniszter ma délben visszatért Bécsből Budapestre.

— **A czárné nagybeteg.** Pétervári beavatott körökben úgy tudják, hogy a czárné állapota aggasztó. A czárné iszonyu hallucinációkban szenved s környezete nagyon aggódik érte. Az orvosok rá akarták venni a nagybeteg czárnét, hogy utazzék Olaszországba vagy a Krimbe, de a czárné nem akarja Pétervárt elhagyni és semmi körülmények között nem távozik férje mellől.

— **Kitüntetés.** A király báró Lilien titkos tanácsost, az elhunyt toszkánai nagyherceg volt udvarmesterét, Alice nagyhercegnő főudvarmesterévé nevezte ki és egyben a Ferenc József-rend nagykeresztjét adományozta neki.

— **Uj királyi tanácsos.** A király Fiedler Károlynak, Kassa város közgazdasági előadójának a mezőgazdaság fejlesztése és a közgazdaság előmozdítása körül szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Kihallgatás a belügyminiszternél.** Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter pénteken, e hónap 31-én kihallgatást ad. Jelentkezni lehet pénteken tízenkét óráig.

— **Uj műszaki tanácsos.** A földmívelésügyi miniszter a vízügyi műszaki tiszi személyzet létszámában Wirthl József műszaki tanácsosi címével és jelleggel felruházott kir. főmérnököt műszaki tanácsossá nevezte ki.

— **Még egy amerikai menyasszony s magyar grófi völégény.** New-Yorkban a Széchenyi-Vanderbilt-házasság idején tudódott ki, hogy még egy magyar arisztokrata fog legközelebb nőül venni egy amerikai dollárhercegnőt. A menyasszony A. Moy Wethaerhee, a völégény pedig tolnai gróf Festetich Rudolf s esküvőjük már február 13-án lesz, még pedig Párisban, ahol a völégény anyja lakik, mióta özvegységre jutott. Miss A. Moy Wethaerhee már második neje gróf Festetich Rudolfnak s első felesége is amerikai leány volt. 1892-ben vette nőül Washingtonban miss Alba Haggint, akivel közel kilenc évig élt. Az asszony válópört indított férje ellen és 1901. január havában nagy port vert föl ez a válópör, mert okai nem voltak mindennaposak. Gróf Festetich Rudolf ugyanis irtózott a szárazföldtől és a kontinensen való élettől; minduntalan a tengereket járta hol bérelt, hol vásárolt hajókon, évekig kóborolt az Óceánon s felkereste az őserdőt, sőt egyszer emberevők közé vetődött s majdnem ott hagyta életét. Tapasztalatairól értékes könyvet írt s utjairól gazdag gyűjteményt hozott magával, amelyet akkoriban a budapesti Nemzeti Múzeumnak ajándékozott. Első felesége másnak képzelte az életet egy magyar arisztokrata oldalán s elvált tőle. De ez — úgy látszik — nem szegte kedvét miss A. Moynak, nem lehetetlen azonban, hogy a gróf azóta megváltoztatta életmódját.

— **Új egyetemi magántanár.** A földmívelésügyi miniszter dr. Szabó Zoltán tudományegyetemi tanársegédnek az állatorvosi főiskolán a gazdasági és orvosi növények alak- és rendszertanából magántanárrá történt képesítését megerősítette.

— **A kórházi orvosok dolga.** A kórházi orvosok tegnapi határozott állásfoglalásának mára meg lett már a kellő eredménye. Dr. Bárczy István polgármester korán reggel magához kérte Viola Imre tanácsnokot, a kórházi ügyek vezetőjét, akivel szorosabban tanácskozott. A tanácskozás eredménye az volt, hogy a polgármester és dr. Müller Kálmán kórházi igazgató még délelőtt jelentést tettek gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek és arra kérték, hogy változtassa meg határozatát. Bárczy polgármester kifejtette, hogy a maga részéről nem tartja ugyan egészen helyesnek az orvosok eljárását, mert czéljukat más formában is elérhették volna. Azonban meggyőződése az, hogy az orvosok kérése méltányos és ezért kéri a minisztert, teljesítse kérélmüket.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, miután még Müller Kálmán igazgató előterjesztését is meghallgatta, kijelentette, hogy azon esetre, ha a tanács, illetve a közgyűlés újból felterjeszti az orvosok kérelmét, hajlandó a kért fizetésemeléshez hozzájárulni. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter kijelentését rögtön közzölték a kórházi orvosokkal, akik azt nagy örömmel vették tudomásul és kijelentették, hogy lemondó-levelüket most már tárgytalannak tekintik.

Az ügyben a belügyminiszterium részéről a következő félhivatalos kommunikét teszik közzé:

A székesfővárosi kórházi orvosok helyzete javulásának szükségességét minden illetékes tényező méltányolja, eddig is csak pénzügyi természetű nehézségek hátráltatták a megoldást. A székesfőváros tanácsa — amint az már ismeretes — sürgősen foglalkozik azzal, hogy az orvosok kívánságainak teljesítésére a kellő fedezet kijelölésében módot találjon. Amennyiben a főváros ebben az irányban határozni fog, nem lesz akadály annak, hogy a belügyminiszter jóváhagyja az orvosok helyzetének javulására irányuló megfelelő intézkedéseket. Előreláthatólag sikerülni fog a kérdést minden irányban megnyugtató módon megoldani.

Az orvosstrájk veszedelme tehát ezzel teljesen el van hárítva. A segédorvosok 1200 koronás, az alorvosok 1600 koronás minimuma megvan; most már csak a rendelő- és főorvosok helyzete rendezetlen, de a polgármester megígérte, hogy legközelebb ezt is elintézi.

— **Adamovich Vilmát fogságra ítélték.** Sok baja van utóbbi időben Wölfling Lipót első feleségének, Adamovich Vilmának. Legutóbb az a kellemetlenség esett meg vele, hogy két napi fogságra ítélték. Adamovich Vilmát, aki egy bejelentés miatt összezdült a genfi rendőrséggel és akit emiatt köröztek, tegnap in contumaciam két napi fogságra ítélték. Adamovich Vilma jelenleg Bécsben lakik.

— **Drót nélkül.** Lepel nevű feltaláló drótnélküli való táviratozásra és telefonálásra szolgáló új készüléket mutatott be a műszaki csapatok felügyelőségének. A meglepő sikerrel bemutatott kísérlet a Berlin melletti Reinickendorf és a tőle 230 kilométernyire lévő Braunschweig között történt. A rendkívül egyszerű és kiterjedelmű készülék kis mennyiségű elektromos áram felhasználásával, a drótnélküli táviratozásra nagyon alkalmasnak mutatkozott és a drótnélküli telefonozásra is bevált. A feltaláló az új szerkezet lényegéről ezeket mondotta el egy újságírónak:

— Az én szisztémám a dán Pulsen ismert rendszerétől lényegesen különbözik. A készülék kezelése nagyon egyszerű és sulya is csekély, ugyanazon készülék, a Pulsen-féle készülék sulyának körülbelül csak egy tizedrésze. Minthogy a készülék csak nagyon kevés áramot fogyaszt, ugyszólván predestinálva van arra, hogy automobilon, hordozható állomásokon és főképpen kormányozható lég-hajókon is használják. Olyan anyagokat, amelyek robbanást idézhetnek elő, nem használok és Braunschweig és Berlin közt végzett kísérleteim alapján biztosra lehet venni, hogy a táviratozás ezzel a készülékkel nagyobb távolságokra is sikerülni fog. Ezt különben már legközelebb meg fogjuk kísérteni. Remélem, hogy a drótnélküli telefonozás terén is, melyre vonatkozólag eddig csak kevés kísérletet végeztem, nemsokára figyelemreméltó eredményeket fogok felmutatni.

Lepel feltaláló még csak 26 éves. Eredetileg katonatiszt volt, később szerelő lett az Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaftnál, majd később a drótnélküli táviratozásra alakult társasághoz szerződötték. Ennek a megbízásából Rosdewensky tengernagy törzskarában beosztva, résztvett az orosz-japán háborúban. A legutóbbi időben Lepel a drótnélküli táviratozással és telefonozással kísérletezett és ezek alapján a fentismertetett, sokatigéző eredményhez jutott.

— **Hercegi adós.** Albert monakói fejedelem ma az Elysében meglátogatta Fallières elnököt s kijelentette, hogy első házasságából született Lajos fiáért, akinek elegendő évjáradékot juttat, nem hajlandó adósságokat fizetni. Erre a nyilatkozatra az készítette a monakói fejedelmet, hogy éppen ma a párisi lapok hasábos cikkben írnak a 30 éves herceg botrányáról. Lajos herceg ellen elhagyott kedvese nagy követeléssel lépett föl és pörrel fenyegette s a párisi lapok ebből az alkalomból meginterjúvolták a fiatal herceget, majd atyjához fordultak azzal a kérdéssel, vajjon ki fogja-e segíteni fiát a kellemetlenségéből. Erre nyilatkozta ki a monakói fejedelem, hogy nem fizeti ki fiának adósságait.

— **Alfonz király vadászkalandja.** Alfonz spanyol királynak olyan vadászkalandja volt, amelynek kicsi hiya, hogy áldozatul nem esett. Nemrég ugyanis a király Tarancón herceggel egy hegyoldalban cserkészett, váratlanul egy hatalmas medvével találtak magukat szemben. A medve a királynak rontott, aki egy jól irányított lövéssel fogadta a támadót. A maczkó látványlag élettelenül gurult le a hegyháton a völgybe. A király és kísérete az elejtett vad után siettek. Amikor a közelébe értek, a medve, mely csak sulyos sebet kapott, de még nem mult ki, újból megtámadta a királyt. A király, aki már vállára vetette volt fegyverét, csak félreugrással volt képes a medve karmait kikerülni. A nagy vérvesztéstől elgyengült medve nem bírta követni a király gyors mozdulatát és Tarancón herceg ezt a pillanatot felhasználva, egy lövéssel leterítette a vadat. Az elejtett medve ritka nagyságu példány.

— **Leányrabló herceg.** Lajos monacói herceg, Albert fejedelemnek első nejétől született fia, aki Párisban hosszabb időn keresztül benső barátságban élt egy Louvet nevű párisi asszonnyal, e viszonyából született leánygyermekét elrabolta az anya házából. A herceg tettét azzal indokolja, hogy a kilenc éves kis leányt Louvet asszony környezetéből ki akarta vonni, mert ezt atyai kötelességének tartotta. A herceg körülbelül hat év előtt szakított Louvet asszonnyal, akivel csak azért tartott fenn némi összeköttetést, hogy leányát néha láthassa. A napokban a herceg ismét meglátogatta leányát és azt magával vitte, hogy állítólag a tánczórára elkísérje és többé nem is engedte anyjához visszatérni, hanem magával vitte Monacóba.

— **„Amaz elzüllött monoklis arisztokraták!”** Az amerikaiak ugyancsak mérgelődnek azon, hogy a leggazdagabb családok leányai európaiakhoz mennek férjhez. Abból az alkalomból, hogy Vanderbilt Gladys gróf Széchényi Lászlóhoz ment férjhez, Mac Gavin szenátor, aki a szenátusban Illinois államot képviseli, tegnap a szenátusban dühös támadást intézett „amaz elzüllött monoklis európai arisztokraták” ellen, akik amerikai gazdag örökösöket pénzükkkel együtt elvisznek az Egyesült-Államokból. Mac Gavin azt mondta, hogy számszerűen ki tudná mutatni, hogy az évek folyamán hány gazdag amerikai leányt és hány millió dollárt vittek el Amerikából. Ez nemzeti bűn, amelynek véget kell vetni, annál is inkább, mert az Egyesült-Államok kereskedelmi mérlegére is kedvezőtlen hatást gyakorol. Mac Gavin támadására egy másik szenátor adott okot, aki a minap azt indítványozta, hogy az ily módon az Egyesült-Államokból kivitt leányokra kivitt adót vessenek ki. A szenátor ezt az adót az elvitt vagyon huszonöt százalékában kívánja megállapíttatni. — Gróf Széchényi és fiatal neje bátran elmondhatják, hogy túljártak az eszén az értelmes amerikai fényképészeknek és szemfüles riportereknek. Hétfő délután óta, amikor automobilon elhagyták a Vanderbilt-család palotáját, teljesen nyomuk veszett. Azt beszélék, hogy a fiatal pár egy jachton Long Island-sziget közelében tartózkodik, ami azonban aligha igaz. Sokkal valószínűbb egy másik verzió, amely szerint a fiatal pár Washingtonban van.

— **Lendl Adolf expedíciója.** Puerto Varas városából, Chiléből érkezik a tudósítás, hogy dr. Lendl Gerhard brüsszeli tanár kíséretében egészségesen oda érkezett. Lendl augusztus elején indult Budapestről, hogy október elején Buenos-Aires városából az argentinai kormány szubvenziójával tudományos expedíciót vezessen Neuguen tartományba, ahova kutatások és különösen állattani gyűjtemények szerzése okából az ottani múzeumok ikeresésére ment. Dr. Lendl az egész pampát haladta út közel 1000 kilométernyi uton hat hét alatt és a Lago Nahuel Huapi tó közelében ért a kordillerákba, melyeken San Carlos de Bariloche mellett egy körülbelül 1000 méter magas hágón áthaladt a chilei oldalra. A chilei kis városban pihen ki most rövid ideig az eddigi ut fáradalmait, hogy azután más uton visszafelé ismét a pampát keresztezze az Atlanti Óceánig. Valószínűleg csak február hónap végén fog hazaérkezni. Neuguen még teljesen néptelen tartomány, melyből alig három évtized előtt szorították ki az indiánus törzseket. Teljesen ismeretlen még az egész terület, ahol természetvizsgálók még sohasem jártak. Előre látható, hogy dr. Lendl nagy és becses gyűjteményekkel fogja a múzeumot gazdagítani. Expedíciója sokat szenvedett az uton, de valamennyi tagja egészségesen érkezett a végső ponthoz.

— **Rejtélyes politikai gyilkosság.** Lemberg-ből rejtélyes politikai gyilkosság hírének közlik. Az ó-rutének néhány nappal ezelőtt Roznovban választói gyűlést akartak tartani jelöltjük, Huczula Antal érdekében. A radikális ruthének azonban, akiknek jelöltje dr. Trylovszki, állítólag Trylovszki egyik kortesének, dr. Tarabas ügyvédnek bujtogatására elhatározták, hogy úgy Huczulát, mint főkortesét, Bidolucha Miklóst elteszik láb alól. Amikor azután Huczula és egy utitársa a gyűlést követő éjszaka Kolomeába visszahajtottak, akkor a város határában a fellázított radikális-párti parasztek megrohanták őket és Huczulát úgy összeverték, hogy utóbb halálos sebekkel borítva szállították kórházba, míg társát a szó szoros értelmében agyonbotozták. Később kiderült, hogy Huczulát nem a saját kortese, hanem Trylovszki-é, Tarabas kísérte haza és így az állítólag általa kieszelt gyilkosságnak ő maga esett áldozatul. Az ügyészség azonnal megindította a nyomozást, a tetteseknek azonban mindeddig semmi nyomuk.

— **Házasság.** Lukács László eljegyezte Kaufmann Malvint Budapesten.

Szalai Adolf József február 2-án vezeti oltárhoz a dohány-utcai zsidó templomban Fischer Margitot.

Borsódi Latinovits Stanczi zombori városi tanácsnok, tiszteletbeli főjegyző eljegyezte Hoffmann Ilonkát.

Soltész József, a VII. kerületi anyakönyvvezető előtt házasságot kötött Patkó Rozáliával. Kézdivásárhelyi Szóts Lajos eljegyezte Derecskei Szerénát Lippán.

Miczki Ferenc és Gestettner Sárika, Arvay Ottó Ede fővárosi kávéos nevelt leánya, vasárnap délelőtt kötöttek házasságot.

— **Betegh Imre temetése.** Jelentettük tegnap, hogy **Betegh Imre**, a deési kerület országgyűlési képviselője hosszas szenvedés után meghalt itt Budapesten, a **Herzel-féle szanatóriumban**. Az elhunyt képviselőt még tegnap kiszállították a **Kerepei-temető** halottsházába, ahol ravatalra helyezték. Temetése ma délután három órakor volt. A temetési szertartást **Novák Antal VII.** kerületi plébános végezte nagy papi segédlettel. Jelen voltak: **Gróf Apponyi Albert** közoktatásiügyi miniszter, **Leszkay Gyula**, a képviselőt még tegnap kiszállították a **Kerepesi-temető** **Géza, Gáspár János, Bárczay István, Szentiványi Gábor és Bernáth István** országgyűlési képviselők, továbbá az elhunyt rokonai és jóismerősei. Az elhunyt képviselő teteme fölött **Ferenzy Géza** tartott rövid gyászbeszédet. Az elhunyt holttestét ezután gyászhintóra helyezték s a menet megindult a keleti pályaudvar felé, hogy **Betegh Imre** tetemeit **Felekre** szállítsák s ott helyezték örök nyugalomra.

— **Stössel bínei.** Oly tanuvallomás foglalkoztatja most az orosz közvéleményt, amely valószínűleg döntő lesz befolyást fog gyakorolni **Stössel** tábornok sorsára, aki tudvalevőleg most áll a haditörvényszék sorompói előtt. **Versinin** ezredes. tanu. ugyanis vallomásaiban **Porth-Arthur** feladásáról és **Stösselnek** a polgári hatóságokhoz való helyzetéről emlékezett meg. Az ezredes elmondotta, hogy a kapituláció idején **Stösselnek** csak a saját összehalmozott kincseinek tovaszállítására volt gondja, míg a várbeli lakosságot minden tekintetben cserbenhagyta. A katonatisztek családtagjai részére **Versinin** ezredes nagy kinnal 18 szekeret szerzett, hogy azokon a nőket és gyermekeket a **Nogi** tábornok fekvő telepre elszállítsák. **Stössel** tábornok még ezekből a szekerekből is tizet a maga céljaira foglalt le, úgy hogy az asszonyok, gyermekek egy részének gyalogosan kellett megtenni az óriási utat. **Versinin** ezek után megjegyezte, hogy ilyen gyalázatos dolgot az ostromzár egész ideje alatt nem tapasztalt. Az ezredes szavai óriási megbotránkozást keltettek a hallgatóság soraiban. Ezzel kapcsolatban a „**Rjecc**“ a következőket írja:

Nem olvashatjuk megtöbbenés nélkül ezeket a vallomásokat. Szégyennek tarthatjuk, hogy ahhoz a fajhoz tartozunk, amelyből **Stössel** is származik.

— **A Mentők kuvertája.** A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület abból a célból, hogy magasztos hivatását minél tökéletesebben betölthesse és hogy megfelelő anyagi eszközök nagy mértékben álljanak rendelkezésére, jelentős ujjtással lép a közönség elé, amely — tekintve a nemes célt — előreláthatólag kedvező fogadtatásban fog részesülni és lelkes felkarolással fog találkozni. **Dr. Kovács Aladár**, az egyesület igazgató- főorvosától származik ugyanis az az eszme, hogy úgy az állami, mint a magánvállalati pénztárakhoz, amelyek tisztviselőiket és munkásikat bizonyos időközönként, akár minden héten, akár pedig minden hónap elején fizetik, ugynevezett mentőkuvertákat küldjenek, amelyek alkalmasak arra, hogy a pénzt ezen kuvertákba csomagolva, adják át a munkásoknak, illetve a tisztviselőknél. A mentőkuverták így nagy számban jönnének forgalomba, amelyeknek eladásával jelentékeny anyagi haszon járna a Mentőegyesület javára; az az áldozat pedig, amelylyel ezeknek beszerzése jár, a fizető pénztárra — legyen az akár állami, akár magánvállalat — abszolút nem jelent terhet és ily módon az emberbaráti célra éppen azok áldoznak legkövetlenebbül, kik elsősorban érdekelték a mentők nagyjelentőségű szolgálatainak igénybevétele tekintetében. A kuverták forgalomba hozatala már a legközelebbi időben megtörténik. Reméljük, hogy ez az új intézmény a mentők ideális munkakörének minél tökéletesebb betöltésére fog módot nyújtani. A mentőknek ezen nemes intenciójú akciójára már jó eleve felhívjuk a közönség figyelmét és jóakarátát.

— **Öngyilkos festőművész.** A nizzai festőkolóniának halottja van, magyar halottja: agyonlőtte magát **Kardos Gyula** festőművész, a kolónia legtehetségesebb és legnevesebb tagja. **Kardos**, akinek Budapesten, a **Munkácsy-utca 27. számú házban** van műterme, három-négy hónappal ezelőtt utazott el a fővárosból s házmesterének csak annyit mondott, hogy **Nizzába** megy. Azóta nem érkezett róla hír. **Kardos** nőtlen ember volt, beteges és anyagi zavarokkal küzdő, akinek a bajok teljesen elvették munkakedvét. Ez kergethette halálba is. Az öngyilkosságot reggel követhette el, mert amikor a szálloda alkalmazottai reggel nyolcz órakor rátörték az ajtót, még meleg volt a teste. A boldogtalan ember a kereveten ült és jobb kezében görcsösen szorongatta a revolvert, amelylyel tettét elkövette, balkezeben pedig kis kézi tükröt tartott. A golyó a halantékába hatolt és nyomban megölte. A szállodában az első pillanatban nem tudták, hogy az öngyilkos kicsoda, csak a festő zsebeiben talált iratok nyomán állapították meg kiletét. **Kardos** „**Job**“ című festményével az állami nagy aranyérmert nyerte és sok szép miniatűr képet festett.

— **A köpeniki suszter iskolája.** A szélhámosok és kalandorok furiangjai kiszámíthatatlanok. A köpeniki suszter új eszközt adott a szélhámosoknak és azóta, bárhogyan vigyázzanak is egyesek, úgy, mint testületek, mégis sikerül a suszter utánoznak minden csinja. **Odesszai** lapok most olyan trikkokról tesznek említést, amely valóban még vakmerőbb **Voigt** mester rablásánál. Két hét előtt a podolai érsek levelet kapott palotájába, melyben az „**anarchista szövetség**“ 40.000 rubelt követel. A levélben a nap és óra is pontosan meg volt jelölve, amelyben a szövetség „**meghatalmazottja**“ megjelenik a palotában, hogy a pénzt átvegye. Az érsek a levelet átadta a rendőrségnek, mely jelentést tett a kormányzóknak, aki egy hadnagy vezetésével katonákat küldött az érsek védelmére. A levélben jelzett napon a hadnagy jelentést tett az érseknek, hogy a kormányzó két adjutánsa és titkára kíséretében személyesen eljön a palotába. Pár perc múlva csinos szánkón meg is érkezett a kormányzó kíséretével. Az egyenruhás, rendjeles uraknak az őrség kötelelesszerűleg tisztelgett és egy szolga felvezette az érsek szobájába. Félóra múlva eltávoztak az urak, mire az őrség természetesen újra tisztelgett. Pár óra múlva a hadnagy felment az érsek szobájába, hogy a szokásos köteles jelentést megtegye. Legnagyobb bámulatára az érsek megkötözve fekiútt karosszékeében, a káplán és a szolga szintén megkötözve fekiútték a könyvtárban. Az érsek nyakán egy zsák lógott, mely fejt hátrahuzta és az érseket igen kellemetlen helyzetbe hozta, mert a „**kormányzó**“ tudtára adta, hogy a zsákban bomba van. A zsákot a segítségül hívott katonák nagy óvatossággal levették és felnyitották, de csak homokot és téglát találtak benne. Az anarchisták a ragyogó uniformissal megtévesztették a hadnagyot, aki nem ismerte személyesen a kormányzót és e látogatásuknál 56.000 rubel készpénzt és 16.000 rubel értékű ékszert vittek el. A tetteseknek semmi nyoma.

— **Letartóztatott szerelmes pár.** Néhány héttel ezelőtt történt, hogy **Braun Armin** soroksári születésű, huszonkilenc éves raktárnok a Kereskedelmi és Szállítási Részvénytársaságtól négyezer koronát sikkasztott és megszökött. A részvénytársaság feljelentette a rendőrségen, ahol **Keresztessy Gyula** rendőrfogalmazót bízták meg a nyomozással. A rendőrfogalmazó a vizsgálat során megállapította, hogy **Braun** nem egyedül szökött. Megszököttette **Földváry János** Baross-utca 99. szám alatt lakó kávéháztulajdonos feltűnően szép, tizenhét éves leányát, **Etel**. A fiatal leány hivatalnoknő volt ugyanannál a részvénytársaságnál, ahol **Braun** raktárnokoskodott. Kitértőan udvarolt neki és sikerült is elcsavarni a fejét. **Braun** megkérte a leány kezét, de a szülők nem egyeztek a házasságba. Ekkor elhatározta, hogy

megszökteti a leányt. Pénze nem volt, tehát apránként négyezer koronát sikkasztott. Hetekkel előbb **Baracs Armin** loápoló névre Amerikába szóló utlevelet váltott. Amikor azután a szükséges összeg együtt volt, a leánnyal megugrott. **Keresztessy Gyula** rendőrfogalmazó megállapította, hogy a szerelmesek **Boulogne** francia kikötőben a **Ryndam** nevű hajóra szállottak s **Barcs** löldömítő és neje néven **Newyork** felé igyekeznek. Nyomban távirat ment **Newyorkba**, ahol, mikor a hajó megérkezett, a szökevényeket letartóztatták. **Braun** és **Földváry Etel** **Rotterdam**ba vitték s most megindult a kiadatási eljárás.

— **Halálozás.** A budapesti tudományegyetem volt rektorát, **dr. Klinger István** siklósi apátot, nagy gyászompával és nagy részvétellel ma temették el az egyetemi templomból. A fekete posztóval bevont padosorokban ültek az egyetemi tanács tagjai: **dr. Török Aurél** rektor, **dr. Ajtai K. Sándor** proktor, **dr. Kiss János**, **dr. Csarada János**, **dr. Lenhossék Mihály** és **dr. Lányczy Gyula** dékánok, teljes számban a hittudományi kar tagjai, továbbá az egyetem professzorai és a papnevelőintézet növendékei. A gyászszertartás misével kezdődött, amelyet **dr. Várossy Gyula** kalocsai érsek, az elhunyt egykori tanítványa, mondott. Mise után az érsek beszélt a halottat. Ezután a hittudományi kar dékánja s a megboldogult volt tanítványa, **dr. Kiss János** pápai prelátus mondott búcsuzató beszédet az egyetem tanácsa, a hittudományi kar és a volt tanítványok nevében. Beszédében méltatta az elhunytat, mint egyházi férfit, tanárt és jó embert. Végül fölhívta az ifjúságot, hogy pályáján és tetteiben kövesse az elhunyt nemes példáját. A beszéd után a koporsót diszkocsin a **Kecskeméti-utczán** és a **Rákóczi-uton** át kivitték a kerepesi-úti temetőbe. Ott **dr. Dudek János** hittudományi professzor még egyszer beszélt a halottat s a megboldogultat örök nyugalomra helyezték.

Varga Elek nyug. kir. járásbíró, **Nagykőrös** város egykori főszámvéveje, 72 éves korában elhunyt **Nagykőrösön**.

Özv. Gyapay Dénesné, szül. **Zombori Lippai Malvina** január 27-én, életének 72-ik évében meghalt **Győrött**.

Özv. Reiszig Alajosné, szül. **kisjókai Takács Kornélia**, **Kisjókán** január 27-én, életének 84-ik évében elhunyt.

Tancsi Földváry Mihály ny. 1848—49-iki honvédmegye január 26-án, 82-ik évében **Csepánban** elhunyt.

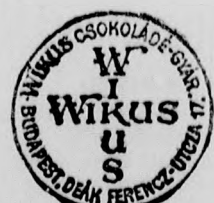
Oblath Gyula volt tőzsdetanácsos, több egyesület, intézet és malom igazgatója, ismert jótékony férfiú, hosszas szenvedés után **Budapesten** meghalt. Temetése csütörtökön, január 30-án délelőtt fél 11 órakor lesz a **Sas-utca 12. számú** gyászházban.

Dr. Kanka Károly királyi tanácsos, a pozsonyi állami kórház nyugalmazott igazgatója, a vaskorona-rend lovagja, január 26-án meghalt **Pozsonyban** 91 éves korában.

— **Propeller-forgalom.** A Budapesti Csavargözös-Átkelési és Hajózási Részvénytársaság átkelési forgalmát folyó hó 30-án, azaz csütörtökön összes vonalain ismét megkezdte.

— **Rejtélyes gyilkos.** Siklódi **Zsigmond** markódi lakos éjjel kiment az istállóba megnézni a marhákat. A nyitva felejtett ajtón eddig ismeretlen tettes besurrant a szobába és Siklódi alvó feleségét fejszével agyonütötte. A férfi, aki visszatért után hiába ébresztgette nejét, rémülten vette észre, hogy az asszony meghalt. Azonnal fellármázta a szomszédokat és a gyilkost kezdték keresni, de sikertelenül. A csendőrség az asszony mostohaáját, **Siklódi Jánost**, alapos gyanuokok alapján, letartóztatta.

— **Magyar ember családi kísérlete Berlinben.** Meglehetősen merész csalást kísérelt meg egy magyar származású ember **Berlinben**. De rajta vesztett, mert a csalást a bank felelős tisztviselőinek ébersége megakadályozta. A családi kísérlet így történt. A **Dorotheer-uton** lévő **Splendid**-szállóból egy ismeretlen ember azt telefonozta a német banknak a **Mauaer-uton** lévő főintézetbe, hogy a **Splendid**-szálló tulajdonosa 15.000 márkáról szóló csekket küldött a bankba és kéri beváltását. A bank gyanakodni kezdett és óvatosságból telefonozott a szálló tulajdonosának, kinek valóban nagy letéje van a banknál. **Luthard**, a szálló tulajdonosa a német bankba ment, ahol **Plachy Imrét**, egy magyar származású volt alkalmazottját látta állani. **Plachy** egy kedvező pillanatot fölhasználva, eltűnt, de czinkostársát a pénztár előtt letartóztatták. A család czinkostársa egy

WIKUS
CSOKOLÁDÉ-GYÁR
BUDAPEST
IV. DEÁK FERENCZ-UTCA 12

WIKUS TÁTRA
TEJCSOKOLÁDÉ
WIKUS
CACAOBOR

bécsi katona volt, aki néhány napi szabadságidőt kapott és ezt az időt Berlinben töltötte.

— Az idei hangversenyeket, ha közelebbről szemügyre vesszük, akkor önkénytelenül is két feltűnő jelenség tűnik szemünkbe. Első sorban, hogy azok az idén sokkal látogatottabbak, másodsorban, hogy általában sikerültebbek, mint évekkor elelőtt; s mindennek dacára a zenekedvelő közönség jobban hozzáférhet a koncertekhez az idén, amennyiben a belépődíjak mérsékeltebbek. Ennek oka abban rejlik, hogy a hangversenyek művészei meg a hangverseny- rendezők — hogy úgy mondjuk — már-már észre térnek s rájöttek arra, hogy bizony nem szükséges a hangverseny-hegedűket drága pénzen s nagy áldozatok árán a messze külföldről hozatni, mert itt a fővárosban, magyar czégtől származott hegedűvel épp olyan, sőt nem ritkán még nagyobb sikereket lehet elérni a hangversenyeken. Ezt legjobban bizonyítja a tapasztalat. Mert például az idei hangversenyeken eklatáns bizonyítékát nyújtotta ennek Reményi Mihály a M. Kir. Zeneakadémia szállítója. Az emlékezetes, élvezetes Geyer Stefi hangversenye, továbbá a Weltmanu testvérek és sok más hangverseny, mely mind megannyi oly nagyon sikerült — a művészek mind Reményi hegedűin játszottak. — Tehát Reményi mester hegedűi megzabolják s halomra döntik az éveken át oly sűrűn hangoztatott téves állításokat, mintha csak holmi olasz mesterek hegedűivel lehetne nagy sikereket aratni a hangversenyeken.

x Zászlók, czlmerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Harisnyák legjobb minőségben Röslernél, Budapest, V., Harminczad-utca és József-tér sarkán.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb. 10 fillér.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Filharmoniai hangverseny.** Régen tapasztalunk művészibb és egyöntetűbb munkát, mint amelyet filharmonikusaink vigadóbeli mai hatodik hangversenyükön produkáltak. Ez a százfejű zenekar, mintha szereplésről szereplésre izmosodna és csiszolódna generális dirigensük keze alatt, aki ma az egybehangolás, a diverzus elemek összeforrasztásának csaknem tökéletes konkluzióját adta, a maga művészi egyéniségével tömör egészzé formálta. A változatos programot Liszt alkotó fantáziájának egyik legimpozánsabb revelációja, a „Les Preludes“ vezette be. A Lamartine hangulatgazdag költeményét hol melódikusan, hol ditirambikusan illusztráló szimfóniai poéma ma is azt a mély hatást keltette, mint az előbbi koncertek során, amikor a publikum és kritikus hódolattal adózott a nagy mester reformatori genialitásának. Mint újdonságot, Händel „Concerto“-ját kaptuk. A Kogel Gusztáv úrra hangszerelt előadásában teljes művészi hatást keltett a vonózenekarra és két fuvózenekarra irt zenemű, mely redukált tétéivel, ódon, tiszta, sehol túl nem modernizált hanghatásaival s a harmadik tételbe beleszólt magánhegedű-szólamával bőséges alkalmat nyújtott Kerner karmesternek, hogy stílus-érzékének tanujelét adja. Folytatásként Saint-Saens: „Hegedűverseny“-ét (H-moll) játszották el, teljes érvényre juttatva a melódikus, csillogó magán-szólamokban gazdag és fényesen hangszerelt zenemű minden árnyalatát. A magánhegedűt ezuttal Plesch Károly vitte, akit a főváros hangversenyfáradó publikuma, mint kiváló művészt ismer. Mai szereplésével nagy fejlődésének, előkelő művész-izlésének, komoly elmélyedésének és respektálandó technikának adta tanuságát. Ritkán hallottunk kristályosabb csengő flageoletteket, mint amelyeket a vendégművész a második tétel utolsó akkordjait kísérvé kihozott. A közönség zajosan taposította a művészt, aki ráadásul köszönte meg az elismerést. Be-

fejezésül a zenekar még Csajkovszky monumentális V-ik szimfóniáját adta elő, bámulatos tökéletességet mutatva a dinamikai fokozásokban, plasztikusan domborítva ki Csajkovszky egyéniségének borongósan setét hangulatát, mely „memento mori“-ként csillan ki a szerelmesen bugó dallamokból, az elegáns francia keringőkől és vissza-visszatér a változó hangulatok egész gazdag skáláján. Ezért a művészi produkcióért a legnagyobb elismerés illeti a zenekart, amivel éppenséggel nem fukarkodott a termeket teljesen megtöltő fényes publikum. —lle.

(*) **A Kisfaludy-Társaság ülése.** Rendes havi felolvasó ülését tartotta ma délután a Kisfaludy-Társaság Beöthy Zsolt és Berzeviczy Albert elnöklésével. Folyó ügy bejelentendő nem lévén, nyomban megkezdtek a felolvasásokat. Először Somló Sándor olvasta fel Jakab Ödönnek, a kedvelt írónak, „A berlini menyasszony“ című humoros beszélyét.

A mulatságos történet állandó derűltétségben tartotta a nagyszámu hallgatóságot, amit zajos tapsal honoráltak. Utána Rákosi Jenő olvasta fel Bárd Miklósnak „Évfordulón“ című pompás költeményét, amely gyönyörű, erőteljes, zamatos nyelvvel nagy hatást keltett s viharos tapsra ragadta a közönséget. Végül Ferenczy Zoltán mutatta be Szinnyey Ferencz vendégnek értékes tanulmányát Arany János költői működéséről az ötvenes években. A bemutatott értekezés része egy nagyobb munkának, amely Arany János poézisét méltatja. A felolvasó ülés után zárt ülés volt, amelyen Kozma Andor titkár tudatta, hogy az üresedésben levő két levelező tagsági helyre Beöthy Zsolt Yolland Arturt, Hegedűs István pedig Moldován Gergelyt ajánlotta.

(*) **Gyermekek színei.** A művészi nevelést még kevésbé lehet jelszavakkal és hivatalos utasításokkal megvalósítani, mint a nevelés egyéb célzatait. Teljes decentralizációt, egészen apró területek bensőséges megmunkálását, a legfinomabb kertészettel várja meg itt a cél becsületes szolgálata. Lírikus érzékenységet, mely veleéli a fiatal lélek minden élményét, friss, termékeny invencziót, amely folyton új megindulásokat tud adni a fantáziának, végül szeretetet, szeretetet a gyermeknek és a misszionának, nagyon gazdag szeretetet...

Udvardy Ignác Ödön, a nagyváradi premontrai főgimnázium világi tanára, egy csomó színes rajzlapot állított ki a New-York kávéház souterain-helyiségében. Olyan körzével át-meg-át-szurt, agyonradírozott rajzlapokat, aminőkhöz gimnazistakorunk álmatlan éjszakai és egészen komolyan tragikus gondoljai kapcsolódnak. De mintha ezek a rajzlapok mégis más, újszerű hangon szóltak volna hozzám. A vízfesték — a mindig fojtos vízfesték! — és a tuss — a mindig egyenetlen tuss — verejtéke helyett friss és roppant változatosságú színek közöltek érdekes harmóniákat és még érdekesebb diszharmóniákat. Gazdag és izgalmas kaleidoszkóp tártult elém: kaleidoszkópszerűen véletlen szín-alakulások, mégis őseredeti források logikus megnyilatkozásai. Nyilvánvaló, hogy itt friss, meleg színforrásokat buzogatott meg valami nagy akarat, valami nagy — szeretet. Főként ez: csupa elmélyedő szeretet árad ki itt a színek különös, tarka zenéjéből. A nevelő, az ideális nevelő szeretete, amely ott munkál, ott gyomlál minden egyes növendék sarjadó művészi érzésében. Növendékeinek rajzából egyszerűen megismertem Udvardy tanárt.

Szó sincs róla, nem esik itt valami világrengető reveláció. Mindössze egy szerényebb reformról van szó, aminőt a gimnáziumban előirt rajzoló geometria tantervűnek prokruszteszi mértékei megengednek. De ennél a relatív újításnál, annál, hogy vízfesték helyett a könnyen kezelhető pasztellel színezzenek gimnazistáink és nem sémák, hanem ösztönük szerint, kötetlen fantáziával, ennél szerintem sokkal jelentéke-

nyebb tanulása ennek a kiállításnak az, hogy a művészi nevelésnek új módjait kell keresni, még pedig nem is általános elveket, hanem egészen speciálisokat, ugyszólván minden nevelőnek a maga külön, minden konkrét esetben másként alkalmazandó módszerét. A művészi nevelés céljait megközelíteni, csak a legnagyobb hozzáértéssel, a legnagyobb szeretettel és a legnagyobb szabadsággal lehet.

Udvardy tanár módszerének leggyökelesebb gondolatát abban látom, hogy a növendék legőszönösebb, legszűzebb színlátását akarja felszínre segíteni. A természet humuszából mindannyian bizonyos színeket, bizonyos egészen különvaló, egészen egyéni színeket hozunk magunkkal, bizonyos színeket képviselünk, ami minden fiziológiai nyilatkozatunkat megkülönbözteti a másokétól. Udvardy tanár módszere a növendékből egyéniségének legfiziológiaibb, legszemélyesebb nyilatkozatait akarja kiváltani.

De nemcsak a módszer, maguk a rajzok is igen érdekesek. Érdekes, kedves dokumentumait adják a főntebb jeleztem szándékoknak. Általános művészi szempontból sem kevésbé érdekesek. Kell, hogy a pedagógia körei méltánylással és minden szemlélő szeretettel nézze őket.

Bárdos Artur.

(*) **Blaha Lujza új szerepe.** Az idei színházi események egyik főérdekessége lesz, hogy Blaha Lujza új szerepben lép fel. A nagy művésznőt Csiky Gergely híres vigjátéka, a „Nagymama“ színelőadása meg a jövő héten a Népszínház-Vigopera színpadán. A zene számára átdolgozott Nagymama próbái már megkezdődtek s a színház igazgatósága legközelebb már premiér napját is megállapíthatja.

(*) **A Császár katonái bemutatója.** Földes Imre új irányu, modern drámájának, a „Császár katonái“nak annyira előrehaladtak az előkészületei, hogy már az utolsó jelmez és díszletes házi főpróbák folynak és a szombati bemutató előadás teljesen megérve, készen várja a Magyar Színház közönségét. A darab csaknem a teljes férfiszemélyzetet foglalkoztatja.

(*) **A Czigánybáró.** A Népszínház-Vigopera, hogy műsorát minél élvezetesebbé tegye, pénteken színrehozta a Czigánybárót, Strauss János remek operettjét. A repriz a színház java erőit foglalkoztatja.

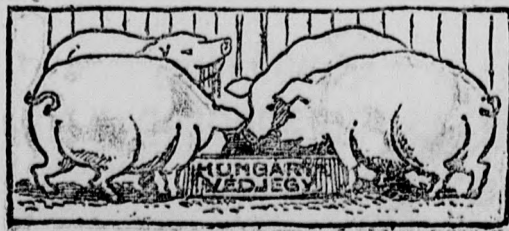
(*) **A Lipótvárosi Kaszinó Blaha-ünnep.** Február másodikán, vasárnap délután öt és fél órakor a Lipótvárosi Kaszinó dísztermében dr. Várady Antal felolvasást tart a magyar népszínműről és Blahánéről. A felolvasás keretében Blaha Lujza magyar népdalokat fog előadni.

(*) **Uj műsor.** A Budapesti Kabaret-Színház holnap, csütörtökön, január 30-án mutatja be teljesen új, februári műsorát. Ezen az új és rendkívül változatos műsoron három új bohózat, öt új színpadi tréfa és egy sereg új kabaret-szám szerepel és kerül bemutatásra a kipróbált és népszerű művészcsoporttal együtt. Kiváló írók és jónévi komponisták műveit fogják interpretálni László Rózi, Ferenczy Károly, Balogh Boske, Fábán Kornél, Szécsy Magda, a kabaret újonnan szerződött tagja, Kópi Jolán, Huszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kövály és a Budapesti Kabaret-Színház vezetője és konferencziarja: Nagy Endre, az ismert nevű író, aki egy külön számmal is szerepel és minden darab előadásában is résztvesz.

(*) **Hangversenyek.** Culp Julia mult pénteken rendezte a berlini Beethoven-teremben ezidén harmadik dalestélyét. Az Allg. Musikzeitung kritikusa ez alkalomból a következőket írja: „A remek művésznő csodás hangjával és érett művészetével ismét magasztos élvezetet nyújtott, amely annál meggyőzőtöbbben hatott, mert a művésznő bámulatosan szellemes előadásával tökéletesen elfeledtetni, mennyi szorgalom, energia és technikai készség szükséges ekkora mesteri alkotáshoz.“ Culpné egyetlen dalestélye jövő héten, pénteken, február 7-én lesz a Royalban.

A brüsszeli vonósnégyes hétfőn, február 17-én rendezi második és utolsó kamarastélyét ez évadban. A jegyek ezen élvezetes estélyre már erősen fogynak. Culp és a brüsszeli hangversenyek Mery Béla rendezi.

Koenen Tilly, a világhírű dalénekesnő egyetlen dalestélye holnap, pénteken, január 31-én a Royal-teremben tartatik, melyen a művésznő négy szakaszban Brahms és Wolf Hugo dalgöngyeit énekl. Jegyek még csekély számban a Harmonia zeneműkereskedésben, valamint az esti pénztárnál kaphatók.

Kovács Menyhért és Társa „Hungária Gyorsvizláló abrakfűszer-vállalat“

Budapest, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 41. szám,

M. kir. földművelésügyi miniszter által 1908. nov. 11-én 75807. III/2. szám alatt engedélyezett „Hungária Gyorsvizláló Abrakfűszer“ minden jószág tenyésztésénél nélkülözhetetlen. Kifünő eredményre lett kipróbálva szarvasmarhánál, lovaknál, sertéseknél, juhoknál és az összes baromfiaknál. Számtalan elismerő-levelek rendelkezésre állanak. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

DR. HÖNIGIZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdösek (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsábák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősrövidítés (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vészeségység).
Bőrbajok. Bőrvizketeg
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. — — Kívánatra prospektus

Mulatságok.

Medikus-bál.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 29.

Az idei farsangi mulatságok során domináló szerepet vittek az egyetemi bálók, melyek közül a jogász- és a bölcsész-bált, mint a legsikerültebbet jegyzi a farsangi krónika. Ebből a sikerből azonos rész illeti a medikusokat, akik ma népes és előkelő táncos-hadat toboroztak össze a Royal virágdiszes termébe.

A medikusok már a régi orvos-bálok idején alapították meg jó hírnevüket, melynek hódolva, ma a főváros bálozó hölgyvilágának, táncoskedvű fiatalságának és előkelőségének óriási szeregét láttuk felvonulni.

A figyelmes rendezőség empir-stílusban tartott, szép táncrenddel kedveskedett a hölgyeknek. A tánc sorát tíz óraker Balog Károly cigánybandája a „Hallod-e te Katika, Kell-e doktor, patika?...“ kezdetű medikus csárdással nyitotta meg, melyre majd háromszáz pár állott fel a tánczhoz. A lady patronesszek az orvoskari professzorok feleségei közül kerültek ki.

A bál védnöknői: Réczey Imréné, Eleőd Istvánné, Grósz Emilné, Hutya Ferenczné, Kéty Károlyné, Kéty Lászlóné, Kuzmik Pálné, Nagy Emilné, Rátz Istvánné, Tóth Istvánné, Tauffer Vilmosné, Szabó Dénesné, Konrád Jenőné, Hódossy Gidáné, Mayer Árpádné voltak.

A bálon megjelent előkelőségek között ott voltak: Dr. Réczey Imre ny. r. tanár, udv. tan., dr. Lenhossék Mihály orvoskari dékán, Bókay Árpád, Genersich Antal, Kéty Károly, Moravcsik Ernő Emil, Tauffer Vilmos udvari tanácsosok, Bókay János, Grósz Emil, Preisz Hugó ny. r. tanárok, Tóth Lajos min. tan., Alapy Henrik, Angyán Béla, Bakó Sándor, Bárczy Jónás, Baumgarten Egmont, Beck Soma, Dieballa Géza, Donáth Gyula, Eilscher Gyula, Fenyvessy Béla, Gerlóczy Zsigmond, Goldzieher Vilmos, Haberer J. Pál, Hasenfeld Artur, Herzl Manó, Hudovernig Károly, Hüttl Hümér, Imrédy Béla, Irsay Artur, Illyés Géza, Kéty László, Kollarits Jenő, Konrád Jenő, Kuzmik Pál, Leitner Vilmos, Lovrich József, Minnich Károly, Morelli Károly, Ottava Ignác, Prochnow József, Rothmann Ármán, Róna Sámuel, Rátz István, Sarbó Artur, Schaffer Károly, Scholtz Kornél, Stiller Bertalan, Stern Samu, Szénássy Sándor, Szily Adol, Szon-

tagh Félix, Tauszk Ferencz, Terray Pál, Wenhardt János, Winternitz Arnold tanárok, Székács Béla, Váli Ernő, Hódossy Gida főorvosok.

Asszonyok: Dr. Lengyel Zoltánné, Bieln Jánosné, Bozóky Jenőné, Fáy Dezsőné, Fertsek Gyuláné (Balassagyarmat), Gassner Pálné, Holtscher Pálné, Hódossy Gidáné, Józsa Mihályné, Klivényi Ferenczné, Konrád Jenőné, Korb Flórisné, Morelli Károlyné, Mayer Árpádné, Mezey Dénesné, Mézáros Ferenczné, Morzsányi Józsefné, Müller Ignáczné, Novelli Imréné, Popiel Dénesné, Petheő Miklósné, Petz Jenőné, Strasser Gyuláné, Sebestyén Gyuláné, Szénássy Mihályné, Széchy Károlyné, Schmetzer Ágostonné, Tóthfalussy Gyuláné, Tschögl Gusztávné.

Leányok: Lengyel Annuska, Bieln Elza, Boda Blanka, Eleőd Fabiola, Faller Gizi (Selmeczbánya), Gassner Ily, hahóti Kétay Irma, hahóti Kétay Miczi, Józsa Mariska, Józsa Dóra, Klivényi Etel, Klivényi Erzsébet, Kiszely Ilonka, Korb Margit, Konrád Elza, Mezey Manczi, Mézáros Piroška, Morzsányi Ella, Müller Margit, Nagy Eleonóra, Noseda Erzsé, Novelly Edith, Popiel Ella, Szabó Vaja, Schmetzer Alice, Széchy Sári, Széchy Böske, Szalay Anna, Strasser Grete, Sebestyén Iluska, Szénássy Marianne, Tóthfalussy Margit, Tauffer Irma, Tschögl Lili, Zalesky Edith, Müller Erzsike, Müller Emmy, Raics Zorka, Görög Miczi, Burián Zsófia, Nagy Eleonóra, Tomaskó Vilma, Skriván Ettus, Korda Jolán, Stahel Frida, Priacek Pollinda.

Kereskedelmi bál. A február 8-án a Royal-szálloda termelben tartandó kereskedelmi bál kétségkívül az idei farsang legelegánsabb és leglátogatottabb mulatságainak egyike lesz. A báli meghívókért beérkezett megkereséseknek az iroda alig képes megfelelni és ez uton kéri a közönség szives elnézését az esetleges késedelmekért.

FŐVÁROS.

(A pénzügyi albizottság költségvetési javaslata.)
A pénzügyi és gazdasági bizottság a múlt évi december 13-án tartott üléséből tizenegy tagból álló albizottságot küldött ki, hogy az 1908. évi költség-előirányzatot a fedezeti javaslattal együtt vegye részletes átvizsgálás alá. Az albizottság a kiadások apaszását lehetségesnek tartja 1,340.903 koronával. Ez akként állna elő, ha törölnének több előirányzott tételt. Összegezve a történet módosításokat, az albizottság végső eredményében 1,154.444 koronával javítja a mérleget, így a hiány 2,672.358 korona marad. Az albizottság ezután sorra elfogadja a javaslatokat.

(Udvari szállítók czimerhasználat.) A kereskedelemügyi miniszter az új kiegyezés következtében a következő leiratot intézte a székesfőváros közönségéhez:

A cs. és kir. udvari szállítók a magyar czimerhasználatáról szóló 1883. évi XVIII. törvényzikk 6. szakaszának második bekezdésében foglalt rendelkezés alapján czimrában és az 1890. évi II. törvényzikkbe foglalt védjegytörvény 4. szakaszának határozománya alapján követett gyakorlat szerint áruikon is használhatták a magyar czimert. Minthogy ezen az alapon egyes osztrák honosságú cs. és kir. udvari szállítók osztrák származású áruikat csak a magyar czimerrel látták el és ezzel azt a látszatot keltezték, mintha az általuk forgalomba hozott áru magyar származású volna, a cs. és kir. udvari szállítók czimerhasználati jogosultságának kérdése a kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyoknak az ő felsége uralkodása alatt álló többi országokkal való szabályozása tárgyában 1907. évi október hó 8-án kötött és az 1907. évi LIV. törvényzikkben nyert felhatalmazás alapján 1907. évi 6124/16. számú kormányrendelettel 1908. évi január hónap 1-ső napjával életbe léptetett szerződés XVII. cikkének 5. pontjához tartozó jegyzőkönyvi megállapodás értelmében olyképen nyert rendezést, hogy a cs. és kir. udvari szállítók a magyar és osztrák czimert csak együttesen egymás mellett, de a két állam külön államiségének megfelelően paritásosan, azaz elkülönítve, egyenlő nagyságban és szimmetrikus elrendezéssel használhatják és pedig úgy árujegyeikben, mint áruikon és üzleti hirdetményeiken is. Ezen megállapodásnak feltétlen érvénybe léptére méltányossági okokból két

évi átmeneti idő állapotán meg, azon áruk és üzleti hirdetmények, melyeknek kiállítására nem felel meg az említett jelvények paritásos alkalmazására irányuló követelményeknek, még legkésőbb 1909. év végeig forgalomba hozhatók, illetve használhatók. Megjegyzendő, hogy fenti határozományok nem érintik a magyar szent korona országai czimerének magyar állampolgársággal bíró cs. és kir. udvari szállítók által egymagában való használatát. Erről czimet tudomás és mihez tartás végett oly felhívással értesitem, hogy a fentiek az alárendelt elsőfoku iparhatóságokkal közölje. Kossuth s. k.

(A kórházak ételmezésének házilagos ellátása.)
A kórházi bizottság ma délelőtt ülést tartott Viola Imre tanácsos elnöklése mellett. Targyalás alá került annak a tervzete, hogy a kórházak ételmezését vegyék házilagos kezelésbe. Erre vonatkozólag elfogadták a közegészségügyi osztály javaslatát, amely a következő:

A miniszteri leiratokban hangoztatott házilagos beszerzést az állami kórházakban sem alkalmazzák teljes mértékben és ahol alkalmazásban van, ott is azt mutatják az eredmények, hogy nagyobb mérvű árhullámzások és olyan esélyek fordulhatnak elő, amelyek a fővárosnál költségvetésbeli zavart okozhatnak és olyan tulkiadást, amely a belügyminiszter részéről engedélyezett ápolási díjakból nem fedezhető. Ez ellen csak a nagyobb ápolási díj megállapításával lehetne védekezni, ezt azonban a belügyminiszter szintén nem engedélyezi és így a fővárosnak teljesen nem lehet mellőzni a szállításoknak szerződéssel való biztosítását. Méltányos továbbá és ajánlatos, hogy a közkórházakban lakó és a gazdasági ügyeket végző hivatalnokok, az ételmezéshez szükséges nyersterményeket a kórházból kaphassák, a szerződés szerinti, illetőleg a beszerzés árában. Végre kívánatosnak tartja a bizottság, gazdasági szempontból is, hogy a lipótmezei elmeógyógyintézetben levő műhely mintájára, a főváros a Szent István-kórházban sütőműhelyt és tésztagyárat létesítsen.

Nyílt-tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

MEGNYILT
DELI
kávéháza és étterme
rendes polgári áruk
mellett
a régi Lloyd-épület ujonnan átalakított, fényesen berendezett helyiségeiben a
Ferencz József-rakparton,
hol Deli elismert kitűnő konyhája, a legkitűnőbb borok és válogatott italok állanak a n. é. közönség rendelkezésére.
Pilseni ősforrás!
Deli csemege-üzlete továbbra is a Gresham-palotában marad

OVSZEREK
Gummi és hálhólyag, 80% engedmény tucatszint 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 ft. Irrigator, felszerelve 2-5 ft. Diana-övek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 ft. Minden megrendelésnél 80% engedmény. Árjegyzék ingyen.
Rothauser M. Ignác és Fia
Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.
Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

SZÉN, koks, briket, antracit összes gazdasági, ipari és házi célokra
Telefon: Detail 75-26. Engros 164.

Radnay Károly
BUDAPEST, V. kerület, Váci-körút 80.
Sürgőnyozlm: ANTRACIT BUDAPEST

KALIPTAS

a legújabb és már is a legkedveltebb fogpó
 Kapható: **MÜLLER J. L.** ca. és kft.
 Budapest, IV., Koronahorozeg-u. 2.
 Fogyszerészi, fogorvosi és finomabb árucikkek,
 Kis tükör 40 fillér.
 Nagy tükör 1 korona. **Fogpóp**

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Az ügyészi kar mozgalma. A bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat a napokban kerül törvényhozási tárgyalás elé. A javaslat szerint csupán a vezető ügyészek és egynéhány alügyész fog részesülni ezután az „ügyvédi pötlék”-ben, ellenben a kir. ügyészi kar túlnyomó nagy részétől azt most elvonják az ugynevezett „fizetésjavítás” címén.

A budapesti kir. ügyészség tagjai a javaslat ezen intézkedését fölülte sérelmesnek tartják magukra nézve s ezért kénszerűlve érezték magukat arra, hogy testületileg terjeszessék elő sérelmeiket az igazságügyminiszter előtt. Czárán István kir. főügyész maga vezette a budapesti kir. ügyészség tagjait a miniszter elé, aki előtt dr. Sélly Barnabás kir. főügyész helyettes tartalmas beszédben fejtette ki az ügyészi kar sérelmeit s kérte a minisztert, kegyeskedjék odahatni, hogy a bírói és ügyészi szervezetről szóló 621. sz. javaslat tárgyalásakor e javaslatnak az ügyészséget sújtó rendelkezései lehetőleg mellőztessenek.

Az igazságügyminiszter szívesen fogadta és teljes jóindulatáról biztosította a küldöttséget.

§ Zigány Árpádot elítélték. A marosvásárhelyi kir. tábla előtt ma folyt le Zigány Árpád zsarolási ügyének felebezési tárgyalása. Az elnöki ítélet Dobay Albert táblai tanácselnök töltötte be. Előadó Jakab Rudolf táblabíró volt. A vádat Csiky Lajos főügyész helyettes képviselte. A tárgyalás délután 4 óráig tartott, amikor az elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla a brassói törvényszék ítéletének megváltoztatásával Zigány Árpádot félévi, Block Manót három havi fogságra ítélte. Mindkét vádlott semmisségi panaszszal élt.

§ Schönberger báróné ügye. Harmadik évvel ezelőtt a hírhedt Schönberger Béláné báróné heves jelenetet rogtönzött Makay Béla min. oszt. tan. szobájában, akinél egy kérvényének elintézését sürgette meg. Később a báróné is, báró Schönberger is azt beszélték az osztálytanácsosról, hogy durván bánt el a bárónéval. Ezért a miniszteri osztálytanácsos panaszára a törvényszék a bárónét 100 korona, a bárót pedig 70 korona pénzbüntetésre ítélte rágalmazás vétségé címén s ezt az ítéletet a kir. tábla is helybenhagyta. A kir. Kuria ma a semmisségi panaszok elutasításával hozzájárult az alsófokú bíróságok ítéletéhez.

§ Eltét impresszárió. Elegánsan öltözött, simára borított arcú ur jelent meg a múlt év április 3-án Méry Béla fővárosi zeneműkereskedésében s eladta, hogy ő Robbins A. Róbert, Spooos amerikai impresszárió megbízottja s azért jött Budapestre, hogy egy jönnévű hegedűművésznőt és egy híres magyar cigányzenekart szerződtesse amerikai vendégszerelésre. Méry Béla, az előnyös szerződés kilátásában, Geyer Stefit és Vörös Elek cigányzenekarát ajánlotta a nyolcz hónapig tartó amerikai művészatra. Pénze ugyan egyelőre nincs — mondta az előkelő idegen — azonban nagyobb összeget vár legközelebb Spooostól, az ő newyorki gazdájától. Addig is, amíg a remélt pénz megérkezett volna, Robbins 500 korona kölcsönt kért Mérytől, aki a legnagyobb készséggel tett eleget a kívánságnak. Robbins ezután nyomtalanul eltűnt Bristol-szállodai lakásáról. A megugrott szélhámost egy évi köröztetés után Luzernben letartóztatták. Fedezet mellett hozták vissza Budapestre, ahol a büntetőtörvényszék kétrendbeli csalás büntetéseért 10 havi börtönrre ítélte. A budapesti kir. ítélőtábla ma Horváth Béla elnöklésé-

vel, Mózes László védelme után helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

§ Akasztás tizenhárom koronáért. Az eszéki törvényszék ma Beresics Náto zombori napszámot, aki a múlt év november havában meggyilkolta és kirabolta Lisesics Gyuro vinkoveci aggastyánt, akasztásra ítélte. A rablott összeg tizenhárom korona volt.

KÖZGAZDASÁG.

Főtanácsülés a jegybanknál. Már napokkal előbb, a Reichsbank kamatlábleszállítása nyomán az volt a vélemény, hogy az Osztrák-Magyar Bank hasonló intézkedése sem várható magára sokáig. Akkor az hallatszott — amint azt mi is regisztráltuk — hogy a főtanács ülését február első hetében egybehívják. Amint most halljuk, az ülés február 4-én fog megtartatni. Február 3-án van a jegybank közgyűlése, amelyet az eddigi gyakorlat szerint rendszerint amugyis a főtanács ülése szokott követni. Aznap azonban alig lehetne már az ülést megtartani, mert a közgyűlés este kezdődik s az idej közgyűlésen bizonyára nem lesz hiány olyan hozzászólásokban, melyek a gyűlés lefolyását elnyújtják. Hogy a legközelebbi főtanácsülés — dacára az utolsó közbejöttével előreláthatólag beálló nagyobb igénybevételeknek — a kamatláb leszállítását fogja elhatározni, körülbelül bizonyos. Csak az lehet kétséges, vajjon egy egész vagy pedig csak egy félszázalékos leszállítást hoz-e az ülés. Az optimisták hajlandók egy egész százalékot remélni, általánosabb és egyben valószínűbb azonban az a nézet, hogy egyelőre a fél százalék csökkenéssel is meg kell elégednie a piacnak s a másik fél százalékos redukczió majd később, előreláthatólag még a hó folyamán következne be. Az ismételt rátaleszállítás föltétlenül indokolt s ma már a jegybankot a devizaárfolyamok multkor hangoztatott alkalmazása sem tarthatja vissza elhatározásától.

A Hitelbank debreczeni fiókja. Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy a Magyar Általános Hitelbank Debreczenben fiókot állít föl s azt is jeleztük nemrégiben, hogy már a szükséges berendezéseket is megrendelték. Most azt halljuk, hogy a fiók valószínűleg február elsején megnyílik. Ami a fiók vezetését illeti, erre az állásra Gaszner Géza, a Debreczeni első takarékpénztár jelzálogosztályának főnöke volt kizemelve, ez a kombináció azonban nem valósult meg. Értesüléseink szerint egyelőre úgy tervezik a fiók vezetését, hogy a főnöki teendőket ellátását egyelőre Preiser Miklósról, a fiókok központi felügyelőjére bizzák, aki debreczeni születésű és így a viszonyokat alaposan ismeri.

Az egyforintos érmék bevonása. Az Osztrák-Magyar Bank utasította összes pénziárát, hogy fizetéseit ezüsten kizárólag egy- és ötkoronás pénzdarabokban teljesítse és az egyforintosokat tartsa vissza. Ennek az intézkedésnek kizárólag október óta élte van. Mert míg a falvakban egész szépen hozzá szoktak a koronaszámításhoz, addig a városokban a kereskedők még mindig forintokban és krajczárokból számoltak. Az eddigi összes figyelmeztetések és utasítások eredménytelenek maradtak. Most a forintosoknak a forgalomból való kivonása által akarnak a helyzetet segíteni. Az Osztrák-Magyar Bank elegendő mennyiségű egy- és ötkoronásokkal rendelkezik, hogy a forintokat pótolni tudja.

Az Anglobank osztaléka. Az Angol-osztrák bank ezidei mérlegéről kedvező hírek kerültek forgalomba pénzügyi körökben. A tőzsdén — bécsi hírek nyomán — azt is beszéltek, hogy a bank az idén egy koronával nagyobb osztalékot, tehát 16 helyett 17 koronát fog fizetni.

Az osztrák gépgyárosok kartellje. Az osztrák gépgyárosok kartelljéről tartott előadást a Skodaművek vezérigazgatója, Günther György a Ma-

gyar Vasművek és Gépgyarak Országos Egyesületében. Az előadó fejtegetései az egyesület tagjai körében nagy érdeklődést keltenek. Az előadó tiszteletére rendezett disztrakomán az egyesület elnöke, Asbóth Emil miniszteri tanácsos mondott felköszöntőt.

Szcurovice-Brody-i fakivitell r.-t. Néhány nappal ezelőtt híre ment, hogy a Ländler Aladár és Spitz Márkus faüzleti czégek, melyek Brodyban (Galicia) közösen tartanak üzembem egy faüzleti vállalatot, a Goldfinger és Teplánszky és a bécsi Drach Moriz jz. czéggel együtt ezt a vállalatot 1,750.000 koronával részvénytársasággá alakítják át. E hírekhez kiegészítőleg most arról értesülünk, hogy a legközelebb formálisan is megalakítandó Szcurovice-Brody-i Fakiviteli r.-t.-ot a bécsi Allgemeine Verkehrsbank fogja támogatni és pedig oly módon, hogy a társaság részvényeire 1,400.000 koronás lombardkölcsönt folyósít méltányos feltételek mellett.

A Danubius mérlege. A „Danubius” hajó- és gépgyár r.-t. közzétett mérlege szerint a társaság az idén 388.546.13 korona tiszta nyereséget ért el, a tavalyi 340.162 koronával szemben. A jobb eredmény annak köszönhető, hogy a vállalat a lefolyt évben jobban volt foglalkoztatva. A társaság egyébként üzemenek növekvése szempontjából — elterjedt hírek szerint — főkemelésre is készül, mely a társaságot finanszírozó Hitelbank és Jelzálogbank segítségével fog végbemenni.

Gazdasági egyesületek mozgalma. A Temesmegyei Gazdasági Egyesület a szövetségesei eszme fejlesztése szempontjából és a szocialista izgatások ellensúlyozása végett a tél folyamán a kötelekbe tartozó 62 gazdakörben gazdasági és szociális előadási ciklusokat rendez. — A Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete az ujszentannai főkegyesületével vándorgyűlést rendezett, melyen közel ezeröt száz arad-, temes-, torontál- és bácsbodrogmegyei kisgazda vett részt. Az ujszentannai egyesület ez alkalommal sikerült borkiállításán mutatta be tagjainak borkészletét.

Magyar elektrotechnikusok tanulmányutja. Legutóbb, mint ismeretes, a budapesti lakatosok, számszerint tizenketten, a kereskedelemügyi miniszter támogatásával külföldre utaztak s beható tanulmány tárgyává tették a külföld lakatosiparának útjait. Most — mint értesülünk — a Magyar Elektrotechnikai Egyesület szintén kérelmezte tizenkét érdemes tagja részére a minisztertől a tanulmányi ösztöndíjat és az erről szóló memorandumot a napokban nyújtották át Sztérenyi József államtitkárnak. Felesleges talán hangoztatnunk, hogy éppen a külföld elektrotechnikai fejlődésével szemben a mi elektrotechnikai iparunk még a kezdet nehézségeivel küzd, millióra rug azon iparcikkék értéke évenként, melyeket Ausztriából, de leginkább Német- és Franciaországból behoznak hozzánk és így az elektrotechnikának külföldön való tanulmányozása csak a magyar ipar fejlesztésére irányul. Az elektrotechnika újabb időben nem fejlődhetett nálunk oly mértékben, mint azt a hazai viszonyok megkívánták volna, hogy mást ne említsünk, kisipari motorokat nálunk alig gyártanak és e motorokban óriási nagy a behozatalunk. Most a kisiparnak Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter által inaugurált fejlesztésére nagy hatással lesz, ha elektrotechnikusaink Svájcba, Német- és Franciaországba utaznak és ez ipar újabb vívmányait tanulmány tárgyává teszik. Sztérenyi államtitkár, mint értesülünk, már a memorandum átnyújtása alkalmával is kifejezte azt, hogy igenis tudatában van annak, hogy az elektrotechnika fejlesztése elsőrendű ipari érdek és megígérte, hogy jóindulattal fogja elintézni a beadványt. Az elektrotechnikusok február hó első napjaiban indulnak tanulmányútra.

Az Adria hajói. Az „Adria” m. kir. tengerhajózási-társaság gőzösei közül az „Adria” kedden Algirból Fiuméba érkezett.

Megkezdődött
 a rendkívüli
 nagy elárusítás

Tennis flanel néterje	most	13 1/2	kr.
120 cm. angol cheviot, női ruhákra	most	39	kr.
Uri gallér, egész finom	csak	12	kr.
Fegyőzban kötött női harisnya	csak	20	kr.
Kötött férfi divat harisnya	csak	33	kr.
Férfi ing puha mollú	csak	1.55	kr.
Égész finom, férfi köpfer nadrág	csak	1.45	kr.
Férfi Jäger ing és nadrág	csak	1.33	kr.
12 drb. angol batiszt zsebkendő	csak	1.25	kr.
Flanel portlőrő, egész nagy	csak	18	kr.
Férfi háló ing, egész finom	csak	1.75	kr.
Női ing ajour betétal	csak	93	kr.
6 szem. szines kávé ajour készlet	csak	2.95	kr.
Női glassó kesztyű, egész finom	csak	98	kr.
Tiszta oiyom férfi nyakkendő	csak	89	kr.
Solyon lottszoknya, ajour fodorral	csak	8.75	kr.

2000 darab Frotlör-törülköző 25 krtól kezdve. Játékaruk disztrigyak minden elfogadható árban amíg a készlet tart

Vidéki rendelések pontosan eszközöltelemek.

Pfeifer Pál és Testvére
 IV, Kecskeméti-utca 6. szám

és
 Andrássy-ut 17. sz.

A lesoványodást

moggátolja, a testet, a gyermek húsát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító és erősítő táplálék gyermekek részére, és az Ön gyermekét is megerősíti úgy, mint ahogy sok ezer gyermek fejlődését elősegítette. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adassék neki

SCOTT-féle EMULSIÓ

Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkotórészekből összeállított SCOTT-féle Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ által elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kéjük ügyelmébe vennél.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonatözsde.

Ma lanya napja volt a gabonatözsdenek. Az enyhe időjárás korai tavasz beálltát helyezi kilátásba és ezzel a haussera spekuláló elemeknek mindinkább fogyni a reményük, hogy a jelenlegi árnívó továbbra is fentartassék. Nagymérvű lebonyolítások erős nyomást gyakoroltak az összes terminusokra és áprilisi buza, mely reggel még 12.35 jegyzett, délután 12. koronára csökkent. Októberi buza 12.65-ről 12.45-re ment vissza, áprilisi rozs 10.35-ről 10.08-ra, áprilisi zab 8.10-ről 7.90-re, májusi tengeri 6.92-ről 6.80-ra csökkent. A készáru üzlet helyzetén nem változott semmi. A malmok még mindig tétlenül nézik a gabonaárak visszafejlődését.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 77 kg. 24.60 korona, 300 mm. 76.5 kg. 24.40 korona, 100 mm. 75 kg. 24.20 korona, 100 mm. 75 kg. 24.20 korona.
Pestvidéki: 500 mm. 77.5 kg. 24.50 korona.
Felsőmagyarországi 300 mm. 78 kg. 24.90 korona, 200 mm. 78 kg. 24.90 korona.
Tengeri: 300 mm. 13.50 korona, paritás.
Luczerna: 20 mm. 133 korona, ab Budapest.
Lóhere: 100 mm. 180 korona, 20 mm. 120 korona, ab Budapest.
Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. január 27-től január 28-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	1628	—
Rozs	603	400
Arpa	1263	—
Zab	100	—
Tengeri	1125	—
Liszt	120	10399
Korpa	—	1811

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisra 12.36, 12.37, 12.35, 12.30, 12.28, 12.25, 12.20, 12.18, 12.14.
Buza 1908. októberre 10.59, 10.61, 10.57, 10.56, 10.49.
Rozs 1908. áprilisra 10.34, 10.35, 10.36, 10.29, 10.28, 10.33, 10.24, 10.16,
Rozs 1908. októberre 9.12, 9.13, 9.15, 9.10, 9.06.
Zab 1908. áprilisra 8.09, 8.10, 8.—
Tengeri 1908. májusra 6.90, 6.91, 6.88, 6.83.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza 12.10-12.31
októberi buza 10.51-10.52
áprilisi rozs 10.14-10.15
októberi rozs 9.04-9.05
áprilisi zab 7.94-7.95
májusi tengeri 6.82-6.84

Délutáni forgalom.

Délután a lanyhaság folytatódott.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra ———— 11.97—11.98
Buza új októberi ———— 10.46—10.47
Rozs 1908. áprilisra ———— 10.09—10.10
Rozs új októberi ———— 9.02—9.03
Zab 1908. áprilisra ———— 7.90—7.91
Tengeri 1908. májusra ———— 6.80—6.81

Értéktözsde.

Ma eléggé élénk napja volt az értéktözsdenek s a nemzetközi értékek piacán ismét nagyobb tevékenységet fejtett ki a spekuláció. Különösen a Magyar hitelrészvények iránt tanusított nagyobb érdeklődést a spekuláció, kapcsolatban a járadék kibocsátásról elterjedt és mai számunkban is regisztrált hírekkel. Ezek 782 koronára emelkedtek, míg az osztrák hitelrészvények csak 3 koronával. A budapesti bankrészvények közül jelentősen emelkedett a Kereskedelmi Bank részvény, mely 3505 koronával jutott kötésre. A többi bankok is megjavították árfolyamaikat néhány koronával. A helyi piacon a tegnaphoz képest némileg gyengébb volt a forgalom. A zárlat felé a tözsde csekélylyel ellenyhult s így az egyes papírok nem zárultak az elért legmagasabb árfolyamokon.

Az előtözsde kedvezőbb külföldi jegyzésekre és helyi vételekre szilárd irányzattal folyt le. Magyar hitelrészvények előnyben részesültek és lényegesen emelkedtek. A déli tözsdén jobb berlini jegyzésekre, valamint helyi vásárlásokra szilárd irányzat uralkodott és az értékek árfolyamai élénk üzlet mellett javultak. Az utótözsdén is szilárd maradt az irányzat. A forgalom az egész nap folyamán eléggé élénk volt.

Előtözsde.

Előtözsde szilárd.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 643.75—644.50. Magyar hitelrészvény 777.50—780.—. Osztrák-magyar államvasút 679.50—681.—. Magyar leszámítoló bank 496.50—497.—. Jelzálogbank 435.50—538.—. Közüti vaspálya 569.50—570.—. Városi villamos vasút 280.50—282.25. Magyar koronajáradék 94.15—94.15. Hazai bank 295.—298.75. Magyar kereskedelmi r.-t. 602.50—604.50. Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. 611.—613.—.

Déli tözsde.

A déli tözsde szilárd.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 644.50—645.75. Magyar hitelrészv. 782.25—782.—. Osztrák-magyar államvasút 680.—680.75. Rimamurányi vasút 532.75—535.—. Magyar leszámítolóbank 496.50—497.50. Jelzálogbank 438.—440.75. Közüti vaspálya 569.50—570.—. Városi villamos vasút 283.—285.50. Magyar koronajáradék 94.15—94.17.5. Hazai bank 295.—297.—. Konvertált jelzálog-sorsjegy 120.—. Magyar kereskedelmi bank 3495.—3505.—. Budapesti takarékpénztár orsz. zálogk. 434.—. Első hazai takarékpénztár 200.25.—200.200. Kőszénbánya téglagyár 504.—. Salgótarjáni kőszénbánya 611.—612.—. Brassói cellulosegyár 465.—472.—. Magyar vasúti forgalmi r.-t. 382.—. Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.—. K, 8 napra 8.—10.—. K, február végére 24.—26.—. K.

Utótözsde.

Az utótözsde irányzata szilárd maradt. Köttetett: Osztrák hitelrészvény 645.50—646.25. Magyar hitelrészvény 781.25—782.—. Leszámítoló bank 498.—. Jelzálogbank 440.50—441.—. Rimamurányi vasút 534.25. Hazai bank 295.—295.50. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 645.50. Magyar hitelrészvény 781.50. Jelzálogbank 441.—. Hazai bank 295.50.

BÉCSI GABONATÖZSDE.

Bécs, január 29. (Az Egyetértés távirata.) A hanyatló irányzat gabonaneműekben ma ismét haladást tett, noha külföldről semmiféle ok nem volt reá, mert az észak-amerikai piacok még inkább némi javulást jelentettek, az európai tözsdéken pedig az árak nem gyöngültek. Az újabb lanyhulást az keltette, hogy lisztben a forgalom továbbra is kedvezőtlen és a legnagyobb árengedmények sem voltak képesek a malmokat vásárlásra bírni, mert a malmok elhatározták, hogy készleteiket nem fogják még jobban szaporítani s nem vásárolnak. A kereslet hiánya és a folytonos üzlettelenség következtében buza ma ismét 10 fillért, rozs 20 fillért veszített, tengeriben és zabban a gyöngülés 5 fillért tett ki.
Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.80—13.30 korona, mosoni 11.80—12.15 korona, tótfelvidéki 11.75—12.20 kor., déli vasúti 11.70—12.— korona, marchteldi 11.50—11.85.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.60—10.85 korona, csepeli 10.55—10.80 kor., pestmegyei 10.60—10.85 korona különféle magyar 10.45—10.75 kor., osztrák 10.35—10.60 korona.

Arpa: morvaországi 9.20—9.70 kor., marchteldi 8.70—9.20 kor., bécsvidéki 8.70—9.20 kor., tótfelvidéki 7.90—9.60 kor., csepeli 8.—9.—, győri 8.20—9.— kor., déli vasúti 8.—9.40 kor., tiszavidéki 7.20—7.80 korona.

Magyar tengeri: régi 7.30—7.45, új ———— korona, cinquantin 8.25—8.35, új ———— korona.

Magyar zab: selejtes 8.25—8.35 kor., közepes 8.35—8.60 korona, elsőrendű 8.60—8.85 kor., válogatott 8.85—9.10 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, január 29. A pénzpiac továbbra is kedvező alakulásába vetett bizalom ma újból ösztönzőleg hatott a tözsdére. Azonkívül nagyobb helyi visszavásárlásokat és fedezéseket, budapesti számlára pedig visszavásárlásokat eszközöltek, ami lényeges árfolyamokat idézett elő. Elsősorban a két hitelrészvény, továbbá a magyar bankpapírok iránt mutatkozott nagyobb érdeklődés ama hír folytán, hogy a magyar kormány nemsokára beruházási kölcsönt szándékozik felvenni. Egyidejűleg Länderbank, államvasúti, alpesi bánya és rimamurányi részvények is lényegesen emelkedtek. Magyar jelzálogbank részvények magasabban állottak, a gőzhajózási részvényeket azonban ma is elhanyagolták. Magyar koronajáradék újból emelkedett. A déli tözsde nyugodt forgalommal is tartott árfolyamokkal indult és további forgalmában a barátságos irányzat mind határozottabban jutott kifejezésre. Különösen magyar bankrészvények újból emelkedtek. A zárlat igen szilárd volt, magasabb párisi jegyzésekre.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitelr. 644.50, Magyar hitelr. 778.—, Länderbank ————, Allamvasut 680.50 ————, Elbavölgyi vasut ————, Déli vasut 147.75 ————, Alpesi bányatársulat 610.25, Rimamurányi 531.50, Májusi járadék ————, Magyar koronajár. 94.10, Orosz érték 91.15, Török sorsjegy 188.25, Német márka 117.58.

A déli tözsde nyugodtan nyílt meg.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 644.75, Magyar hitel 779.—, Länderbank 422.50, Unio-bank 552.—, Allamvasut 680.25, Angol-bank ————, Bankverein ————, Déli vasut 147.—, Gőzhajó ————, Alpesi bánya-részvény 610.50, Májusi járadék 97.50, Magyar koronajáradék 94.10, Török sorsjegy 188.25, Német márka 117.58, Elbavölgyi vasut 425.—, Rimamurányi 532.50, Orosz járadék ————, Keleti vasutak ————, Skoda ————, Magyar jelz. 438.50, Kárpáti petroleum ————.

Bécs, január 29. (Osztrák értékek zárlata.) 4.2 százalékos papír-járadék 97.55, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.20, 1860-as sorsjegy 153.—, Osztrák hitelsorsjegy 458.—, Angol osztrák bankrészvény 304.—, Bécsi Bankverein 536.75, Osztrák-magyar bank 17.71, Déli vasut 146.75, Dunagőzhajózási társaság 1028.—, Dohány részvény 413.50, Cs. kir. arany (vert.) 11.36, Német bankváltók 117.58, Osztrák Lloyd 408.—, 4.2 szazal. ezüst járadék 97.55—98.—, Osztrák koronajáradék 97.50, 1864-es sorsjegy 263.—, Osztrák hitelintézeti részvény 644.75, Union-Bank 554.—, Osztrák Länderbank 421.25, Osztrák-magyar államvasut 679.50, Elbavölgyi vasut 429.—, Alpesi részvény 610.90, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 240.80, Lipótkohó 433.—, Töröksorsjegy 187.60. Szilárd.

Bécs, január 29. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 112.25. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 152.80, Magyar hitelbank részvény 773.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 297.50. Rimamurányi 502.50, Magyar csukoripar ————, Adria hajózási részvénytársaság 420.—, Magyar koronajáradék 94.10, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 94.85, Magyar nyer.-k. sorsjegy 195.75, Kassa-Oderbergi vasutirészvény ————, Magyar jelzálogbank 440.—, Magyar keresk. bank 35.— kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE.

Berlin, január 29. (Tözsdei jelentés.) A mai tözsdén az üzleti tevékenység szűk korlátok között mozgott, annak dacára, hogy pénzbiőség uralkodott és

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidhauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorbetegségeknek és székazorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

as elromlott gyomrot 2-3 óra alatt teljeseen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér

SZÍNHÁZAK

Csütörtök, 1908. január 30-án.

Népszínház-Digopera

A piros bugyellárís.

Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban.

Írta Csepelgy Ferenccz
Török Mihály Kőrthy
Zsófi, a felesége Blaha
Julia asszony Izsóné
Mencsi, hűga Tallian A.
Huszarkapitány Bezerédj
Csillag Pál Székely
Peták káplár Nagy
Penás Lubinszky
Hajás István Horvát
Kósza Gyurka Pazmán
Csi, gyalogpostás Virág
Kezdeté 8 órákor

Király színház

Varázskeringő

Operett 8 felvonásban. Írták Dörmann és Jacobsen. Fordította Mérei Aczél. Zenéjét szerezte Strauss Oszkár.

XIII. Joahim Németh
Lothár Papir
Heléna Petrás S.
Niki Ráthonyi
Guszi Csapó
Friderika Orley G.
Franczi Örvös G.
Vendolin miniszter Szabó
Sigismund, lakaj Sairany
Kezdeté 8 órákor

CHICAGO

színház.

VII., István-ut 39 szám.
Telefon 93-09. szám.

A B-ik parancsolat. Az orvosnő férje. Varázsló. Nagi akadályverseny. Szerencsétlenül járt turisták. Kellően kitanulós. A zsugori. Az elvárásolt szoba. — Előadások kezdete délután 5 órákor.
— Film kölcsönzés és előadás. —

Várszínház

Zárva

Aranta színház

A szerelem története.

Kezdeté 8 órákor

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 93-19.

MIOZI HERCEG

Lehár egyfelvonásos operettje.

Utazás egy síker körül. Bohózat egy felvonásban.

— A szerelem trombitája. — Egyfelvonásos tréfa.

GÖZFÜRDŐBEN.

Tréfás jelenet. 25 kabaret szám.

Szerzők: Szomaházy, Heltai, Molnár.

Szereplők: Medgyaszay Vilma, Vörös III, Keleti Juliska, Poor Lili, Nyáry, Sarkadi, Tihanyi, Bárony, Boros.

Apollo színház.

(Telefon 68-39.)

Teljesen új műsor!

Husz szenzációs attrakció került műsorra. Kiemeljük a következőket:

Kis kéményseprők.

Brazília kirándulás. Párisi színházi kalap. (Tüntetés egy színházban.) Könyöröljétek az állatokon.

Bucsua legényélettel.

Alföldi nyulvadást. (Saját elővételünk.) A zab hatása. Téli élet Chamoniában. Kutyá és macska fajok.

A hárfás leány.

Kezdeté 8 órákor.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.

Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR.

Az előadás kezdete 1/2 9 órákor.

1/4 10 órákor: Ma Ujdonság!

„A házibarát“

Bohózat írta: Nemó. Rendező: Werner Manó.

„Kirándulás a szabadba“

(Cabaret) előadja a Folies Caprice egész személyzete. Rendezik: Rott Sándor és Geiger J. halottmester.

Végül Was Männer fesselt? 11 órákor

Bohózat írta: Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor.

Happali pénztár 9-11-g és délután 3-6 óráig.

Az 1-ső emeleti Casino de Parisban reggeli 5 óráig zene és tánc.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28 BOMBONNIERE).

Ma és minden este

UJ MŰSOR

(A februári új műsor első estélyei.)

Uj bohózatok. Uj színpadi tréfák. Uj Cabaret számok. Fellepnek: László Rózi, Nagy Endre, Ferenoz Károly, Balogh Bócska, Fábán Kornélia, Szécsny Magda, Kepi Jolán, Huszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kováry.

Jegyek: Bárd-nál Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipszer-nél Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körut. 28.

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCZA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Rövid vendéjátéka

Dr. Hegedüs József

az angyalföldi tóhelyi volt orvosának a

PARALITIKUS

címmű jelenetben. — Első fellépte

Posen Bernát

aktuális humoristának saját tulajdon műsorával. — Naponta fellép még 20 előrendű attrakció szám.

!! Grand Revue de Etoiles!!

Pénztárnyitás 5 órákor. Kezdeté 8 órákor.

Telefon 15-10.

A fő- és székváros legujabb és legmodernebbül berendezett szállodája a

Meteors-zálloda

BUDAPEST

VII., Erzsébet-körut 6.

120 szobával.

Rendes Szidor

tulajdonos.

CIMBALMOK,

legujabb szabadalmazott acél, borsó szerkezetű, melynek hangja, hangterjedése rendkívül jónak bizonyult, részletfizetésre is legmodernebbmenő jótállással kaphatók. Fonografok, gramofonok, hegedűk, fuvolák, oltérák, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kiküldve elismert jó munkáért.

Arjegyzéket ingyen küld Mogyoróssy Gyula

m. kir. szabadalmazott hangszergyáros Budapest, VIII. Rákóczi-ut 71. Telefon 58-20.

Olcsó írógépek.

Néhány használt Remington, Yost, Underwood stbbi

kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Gereben, Kristóf-tér 2.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalannak minősítendő.

Dr. Preisz Hugó

a m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője.

A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

HÁZTARTÁS

Kürthy Emilné lapja, a magyar gazdaszonyok nélkülözhetetlen közlönye 1908. januárban kezdi meg XIV. évfolyamát. Mintegy 100 rovata a külső és belső háztartás minden ágára kiterjed. Ezenként ezernél több konyhatrecept.

Előfizetési ára:

Negyedévre 3 kor. Félévre 6 kor. 1 évre 12 kor.

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., József-körut 31/B.

Tessék mutatványszámot kérni.

Nászajándékok

jubileumra díszlányok, avóeszközök, műipari cikkek

részletfizetésre

is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

művész ékszerterelepén

Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Hol kell

Erényi-Ichtiol-

Salicilt használni?

1. Ahol a viszketegségi bőrbaj ellen nem lehet találni más megbízható szert.

2. Ahol a sömörös viszketegségtől nem tudnak megszabadulni.

3. Ahol a sebek vagy kisebesedések sok bajt és kellemetlenséget okoznak.

4. Ahol az aranyeres fájdalmak napirenden vannak.

5. Ahol végbél-bántalmak óriási fájdalmakat okoznak.

6. Ahol az excema gyakran mutatkozik.

7. Ahol a feldörzsölés és kisebesedés égetési fájdalmakat okoz.

8. Ahol a test bármely része vagy a lábak izzadnak.

9. Ahol a viszkető fájdalmak jelentkeznek.

10. Ahol az ótvár nem volt eddig gyógyítható teljesen.

Az eredeti „Erényi-Ichtiol-Salicil” 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla DIANA-

gyógyszertár Budapest, Károly-körut 5.

(Postai megrendelések utánvétel mellett aznap szállítatnak.)

Több mint egy millió köszönőlevél kezelt be a világ minden részéből.

SZÍNHÁZAK

Csütörtök 1908. január 30-án

Nemzeti színház

Az ember tragédiája
Dramai költemény szakaszban
Irt: Maaóch Imre. Színe alkalmazta: Paulay Ede. Zenejótzer: zeller: Erkel Gy.

Az Ur Adám Bakó
Eva Vay
Luzifer Gyones
Patach Demján
Gábor augyalok Vizváry M.
Nihály V. Molnár
Rabszolga Rémis
Péter postol Péthos
A császár Molnár
A tanítvány Garasnégyi
A marquis Dezső
Kezdeté 7 óraker

Vigszínház

Az órnagy ur.
Bohózat 3 felvonásban, fordította Heltai Jenő.

Montpiron ezredes Fenyvesi
Labourdette, órnagy Hegedüs
Henri Freville Tanai
Moulard közhuszár Ianczai
ardinet őrmester Gyözö
Bauricourt kapitány Dayka
Pilarin apó Bárdi
Ózvegy Martinnó R. Rostagni
Faulette Varsányi I.
Champeaux Göth
Kezdeté fél 8 óraker

Magyar színház

Hercegek iskolája.
Vigjáték 4 felvonásban. Irt: Maurice Donnay. Fordította Adorján Andor.

Szülésztría királynője Pálmai I.
Szasa, a fia Z. Molnár
Cereleux, a nevelője Csontos
Rouceval Réthey
Brullis Körmendí
Troybemolles Vándori
Gardono Csizsér
Gaetan Tarnai
Garan Rátkai
Garantia asszony Tárnoki G.
Raymondo Percy Polgár I.
Chochette Hajós M.
Mariette Prímtemps Fábán G.
Julie Radier Lóráhí.
Kezdeté 8 fél óraker

M. Kir. Operaház

A sevillai borbély.
Vig opera 2 felvonásban, zenéje szerzette Rossini.

Személyek:
Gróf Ajmaviva Arányi
Barlolo Hegedüs
Tosina Sándor E.
Basillio Kornai
Figaro Takács
Hertha Valent
Orlizi Juhász
utána
Táncz részletek.
Kezdeté 7 óraker

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

Socurs Blanche kombinált trambolla jelenet.

HARRY HOPKINS szilárdított, Világbéke 67 kétszerben

2 Orenses, komikus akrobaták.

Uj! Varázspolka Uj!

Vigjelenetek. Irt: Erdélyi Emil.

Éjjel 12 órától, reggeli 6 óráig

zene és táncz.

degedüs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyes.

Vasár és ünnepnapokon délután fél 4 óraker délutáni előadás mérsékelt helyárrakkal.

Telefon 11-21.

Helyiségváltozás miatt

NEUMAYER FÜLÖP

Bpest, V., Váci-körut 2. és 4. sz.
Árukészletét rendkívül előnyösen árusítja ki.

Tetemes ármérséklés:
szőnyegek, függönyök, átvétők, ágy- és asztalterítők butorszövetek és matracz osinva- tokban, továbbá minden e szak- mába vágó cikkekben.
Az üzlet

Dedk Ferencz-tér 1. sz.
alá helyeztetik át.

Telefon 11-21.

HA FÁJ A FEJE,

ne félővászkhanom használja azonnal
Bereivás-féle MIGRAIN-pasztilát
Minden gyógyszer- tárbán és drogeriában kapható.
Bereivás Tamás gyógyszerész Kispest, Rákóczi utca 8.
Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

A «Kisbirtokosok Országos Föld- hitelintézete» ez évi

rendes közgyűlését

f. évi márczius hó 8-án d. e. 10 óraker tartja meg Budapesten, az intézet saját házában V. Géza-utca 2. szám alatt.

- Napi rendi
1. Az évi üz eredményről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mér- leg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. A kilépés folytán megüresedett három igazgató- sági tagsági hely betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.
6. Esetleges egyéb indítványok.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28-ik szakasza értelmében törvényhatósá- gonként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevélkölcsönök együttes össze- gének minden 500.000 koronája után egy-egy képviselőt válszthatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből. — Felhivatnak ennél fogva Pest-Pilis-Solt-Kiskun- megye területén akó intézeti adósok, hogy amannviben magukat a fennjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviselteni óhajtják, az általuk összesen felvett 8,261,500 koronányi záloglevélkölcsön után 18 képviselő megválasz- tása céljából f. é. február hó 2-án d. e. 10 óraker a Kisb. Orsz. Földhitelintézete saját helyiségében, Budapest, V., Géza-utca 4. sz. a tartandó választó gyűlésen meg- jelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési köny- vüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok
Országos Földhitelintézete.
(Utánnymás nem díjaztatik.)

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma és még csak néhány napig

Menetekel, H. Lamore,
V. Wegner Ch. Dieck
és a remek januári műsor.

Az előadás kezdeté 8 óraker. —

Jegyelővétél: 10—1 és 3—6 óráig.

A félikertben reggel 5 óráig VÖRÖS ELEK czi- gányzenekara hangversenyes.

Jól lát?
Ha nem, akkor for- duljon bizalommal
HATSCHKE optikushoz, csak Károly-körut 6. sz. ahol szem- üvegek és látásüvegek is legelőcsériben kaphatók
Ingyen árjegyzék bérmentve.

BUDA KIRÁLY KESERÜ
ELSŐRANGU HASHAJTÓ
KAPHATÓ MINDEN FÜSZERKERESKEDESBEN

Farsangkor minden magyar mulat

do ez csakis ugy lehetséges, ha rendel magának

Wagner a Hangszer-Király-tól

egy farsangi beszélő-gépet.
5. sz. «Rákóczi» beszélő-gép 40 K
6. „ »Táncz» beszélő-gép 50 „
7. „ »Cabaret» beszélő-gép 60 „

WÄGNER a
„HANGSZER-KIRÁLY“

több fővárosi zene-iskola és zenekarok szállítója

BUDAPEST,

VIII., József-körut 15/E. Telefon 67-85.
Hangszerkatalógus díjtalanul küldetik.

1902. 1903. 1904. évvben 10 első díjjal kitüntetve.
KÁLLAI LAJOS motorgyára
BUDAPEST, VI., Gyár-utca 23. szám.
(Régi házszám VI., Gyár-utca 50. szám.)
Teljes jótállás kitűnő oséplésért!
KÁLLAI LAJOS-féle
bíneve villamos benzinko
mobil eséplőkészletek,
melyek gépes néköl bírdi úta
kényven üzemben tarthatók, legjobban ajánlhatók.
GÖZGÉPEK BECSERELÉTETNEK.
Ezen motorok több 100 példányban kitűnően mű- ködnek az ország minden részében. Többek között:
Kozma József Kádarkút, Homogymegye.
Tóth Péter bagi földbírtokos, Csantavér, B. H-m.
G. Biró József földbírtokos, Ozeglád, Pestmegye.
Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

Szabadalom-értékesítés.

Höplinger Vilmos gyárigazgató M. m. Schweinfurtban a

32551. számú és

„Vezetőkosár golyós csap- ágyak számára“

című magyar szabadalom tulajdonosa, magyar szabadal- manak gyakorlatbavétele céljából magyar gyárosokkal összekötötést keres, A szabadalom tulajdonosa haj- landó szabadalmát esetleg el is adni, gyártási enge- délyeket adni, vagy más a szabadalom kivételére vonat- kozó megfelelő javaslatokat elfogadni. Bővebb felvi- lágosítással szolgál a

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Pásztor cég Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. sz.

HETI MŰSOR.

Table with 9 columns: Január-Február, Nemzeti Színház, M. Kir. Operaház, Vigszínház, Király-Színház, Népszínház (Vig-Opera), Magyar Színház, Vár Színház, Uránia színház. Rows for 31 Péntek, 1 Szombat, 2 Vasárnap.

A legújabb
hajttik és hajszítóvasak.

MÜLLER J. L.-féle
Brise de Violettes

legkedveltebb ibolya illat

legkedveltebb
fog- és
körömlakk.

legkedveltebb ibolya illat
a frissen szedett ibolyának illatával egyenlő kolle-
méséggé tartosságra és finomságra nézve felülmúl-
hatatlan. ezen időnység felülmúl minden váranko-
zást kiváló átitó és kellemes illata által.

Óvegye 1.50, 2.50 és 4.50 forint.

MÜLLER J. L. Cs. és Kín. udv. Szállító
Raktár: Rottenhiller-u. 8.
Koronaherceg-u. 2. Gyár: Rottenhiller-u. 8.

AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN KAPHATÓ

Ruha és hajkefékben
nagy választék.

Ha évente 20 HUZÁSBAN

akar résztvenni, akkor rendelje meg alant felsorolt 7 db
eredeti sorsjegyet.

1 drb Hazai sorsjegy, legközelebbi húzás február 5-én	
1 > Konv. Jelzalog sorsj.	> 25-én
2 > Erzsébet szanat. sorsj.	> márcz. 1-én
1 > Bazilika-sorsjegy	> 1-én
1 > Olasz vör. ker. sorsj.	> május 1-én
1 > Józsv. sorsjegy	> 15-én

Ezen sorsjegyek évi összfontoseredménye

Négy millió és 600.000

KORONA.

Fenti sorsjegyeket eladjuk 37 havi 12 koronás, vagy pedig 43 havi 11 koronás részletfizetésre. Már az első részlet beküldése elleneben ki-
szolgáltatjuk a 7 db eredeti sorsjegyről szóló sorozat és számot tartalmazó
részletveket azonnali játékgal. Minden húzás után t. vevőknek
sorsolási lapot küldünk. A további betéteseknek portómegtakarítás
céljából postatakarékpénztári betézetési lapokat küldünk.

Ön gyöngéd férj?

Ha igen, akkor vigyen
haza a feleségének egy
űveg menyecske likőrt.

Gyártja az
Első Alföldi Cognacgyár
részv.-társ. Kecskeméten.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédlő-, szalón-
uriszoba és irodai teljes
berendezések. Dus raktár
szönyegek, függönyök, teri-
tők, csillárok, vas- és réz-
butorokban.

GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér
& sz. ezeltől Gyár-utca
Telefon 14-09

Ekszerek ezüstneműek, egy-
házi szerek, ötvös-
művek, órák, angol
ezüst különleges-
ségek a legjutányosabb árban beszerezhetők

részletfizetésre is

SÁRGA JÁNOS ékszergyárosnál
HOLOZSVART. Képes nagyárjegyzék ingyen.
Gyár: Görög templom-u. Főraktár: Mátyás k.-t. 13.

43 havi
11 koronás
részletre.

ÁLTALÁNOS BANK
Részvény-társaság
Budapest, VII., Erzsébet-körut 39. szám.

37 havi
12 koronás
részletre.

BUTOR
árverésről, finom és egy-
szerű butor, hálószobák és
garzon szobák Szalon bór-
fotellek, gyönyörű tükör,
diván, borszék, íróasztal,
porzasszőnyeg és egyes
darabok; Földes B., VII.,
Kertész-utca 43. Király-
utca sarokházban.

MOST JELENT MEG!

WILDE OSZKÁR

VÁLOGATOTT

MŰVEI

BEVEZETTE: DR. KELEN FERENC.

TARTALOM: Kapható az ATHENAUM r.-t. könyvkiadóhi-
vatalában, Budapest VII., Rákóczi-út 54.
A csalóány és a rózsza. A család Aforizmak.

ÁRA FÜZVE 2 K 50 f.
ÁRA KÖTVE 3 K 50 f.

Meghívó.

Az «Ujpesti Takarékpénztár»
XXXIX-ik évi rendes közgyűlését

saját intézeti helyiségében 1908. évi február hó 15-én délelőtt 11 órakor tartandja, melyre az intézet t. részvényesei
tisztelttel meghívhatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1907. évi mérleg előterjesztése, a tiszta nyereség
mékénti felosztása iránti határozathozatala és a telmentvény megadása.
2. Három rendes és egy pótfelügyelő-bizottsági, továbbá 12 választmányi tag megválasztása egy évre.
3. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
4. Indítványok.

A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, ki részvényeit három nappal a közgyűlés
előtt az intézeti pénztárnál letette.

1907. évi mérleg-számla.

Vagyon: Pénztár 97 312, bankváltók 1.574.117'89, Ujpesti Ált. Öns. E. m. sz. 2726'35, adósk 85.774'02,
ingatlanok 40.253'06, pénzüzeteknél elhelyezett tőkék 36.032'23, intézeti ház 64.000, jelzálogos kölcsönök 120.474'07,
értékpapírok 7689, részvényesek 400, összesen 1.896.179'74.

Téher: Részvénytőke 200.000 tartalékalap 99.896, betétek könyvecskékre 821.471'75, betétek csekk-szám-
lára 490'54, betétek folyószám ára 19.836'03, visszeszámított váltók 695.527, átmeneti kamatok 24.865'09, fel nem
vett osztalék 192, hitelezők 14.961'21, 1906. évi nyereség 462'60, 1907. évi nyereség 18.674'52, összesen 1.896.179'74.

Veszteség- és nyereség-számla.

Veszteség: Tiszti fizetések 10.960, tiszti lakbérek 3500, házbéradó 2358'67, jövedelemadó 3705'78, üzleti
kiadások 2671'74, betétek utáni kamatok 36.758'40, jövedékadó 3843'20, visszeszámítási kamatok 40.366'98, bank-
váltóknál leírás 790, 1906. évi nyereség 462'60, 1907. évi nyereség 18.674'52, összesen 124.091'84.

Nyereség: Megadózott kamatok 2424'50, kamatok 108.178'17, házbérek 6110'85, nyomtatványok 225'88,
kezelési díjak 6689'84, 1906. évi nyereség 462'60, összesen 124.091'84.

Ujpesten, 1907. december hó 31-én.

Lugos Hugó penztáros.	Benkovits Imre könyvelő.	Szekely Miksa elnök.	Diamantstein Lajos vezérigazgató.
Schreiber Gyula igazgató.	Deutsch Zsigmond igazgató.		

A fő- és mellékkönyvekkel megegyezőnek találjuk:

Schwarz Vilmos elnök s. k., Dr. Lichtmann Henrik s. k., Frey Gusztáv s. k., Dr. Kálmán Ödön s. k.

Polgár Sándor
m. kir. szabad nyert or-
vosi mű- és kötszerész

BUDAPEST
VII. Erzsébet-körut 50.

Legelőnyösebben besze-
rezhetők orvosi, seb-
észeti és betegápolási
eszközök: Gummil-
Arak, Suspensorium,
Trigátor-feszítendő
és legújabb találmánya
csász és kir. szabad
Polgár-féle sérülőkök,
has- és köldök kötők.
Valódi tranota külön-
legességek (övszere-
sek) Részletes képes
árjegyzék ingyen és
börmentve Fundam-
tessek ügyelni

Linuzas ellen véve 1890. sz.

